No. 24-Vol.-L FRIDAY, 2011 JUNE, 1952

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION ON OPINION OPINION

Founded by Mahaima Gandhi in 1903

*

SONG OF THE

I take my stand here by the highway where footsteps bring the crowded street.

The proud and strong they pass me by; they grace me with cynic disdain. "A fool" says one; "A singer of futile songs" pipes a friend.

Yes, a fool am I
in Gandhi and Christ;
a Rebel I certainly be
when truth goes
to the wall!
a singer too,
of freedom's way.

From time to time, from the highway, I shall strike upon my harp and sing my song.

Not of the titled and famed, the distinguished citizen, who barters his brother at the market place for a passport.

I sing of Lanka's men born of the paddy field, the patnas, the tea and rubber land; Yes, the men I love.

I tell them
of a dreamland
where Justice awaits
the "lowly and the lost",
where truth grows
in the Gandhian way;
where Gods bow
to the flame
of Sacrifice.

-WAYFARER

SATYAGRAHA IMPOSSIBLE SO LONG AS THERE IS ILL-WILL

66THE actions of a Satyagrahi should not be prompted by fear from without but by the voice from within and a Satyagrahi should not think of attaining his object by harbouring ill-will towards his opponent but should win him over by his friendliness. I see that many hesitate to accept the second proposition. They argue: "How can we help being angry with wrong-doers? It is against human nature to do otherwise. How can we separate the wrong from the wrong-doer? How is it possible to direct our anger against the wrong without directing it against the wrong-doer?" A father, far from getting angry with his son, often expresses his disapproval of wrong action by taking suffering on his own person. Only on such mutual conduct is continuance of friendly relations between father and son possible. These relations cease with the ceasing of such conduct. It is our daily lot to go through these experiences and hence the proverb "Let quarrels perish." We can live in peace and be free from our fearful position only if we apply the domestic law of our relations with the Government. The doubt need not be raised whether the domestic law can at all be extended to our relations with the Government and whether the law of love does not for its operation require reciprocity. In Satyagraha both the parties need not be Satyagrahis. Where both the parties are Satyagrahis there is no play for Satyagraha, no opportunity for the test of love. Insistence on truth can come into play only when one party practices untruth or injustice. Only then can love be tested. True friendship is put to the test only when one party disregards the obligation of friendship. We stand to lose everything when we are angry against the Government. Mutual distrust and mutual ill-will are thereby augmented. But if we act without in the least being angry with the Government, but also without being cowed down by their armed force, and without submitting to what we believe to be injustice, injustice would of itself be removed and we would easily attain the equality which is our goal. This equality does not depend on our power to answer their brute-force with brute-force, but on our ability to stand our ground without fear of brute-force, and real fearlessness is not possuble without love. A clear victory for Satyagraha is impossible so long as there is ill-will. But those who believe themselves to be weak, are incapable of loving. Let then our first act every morning be to make the following resolve for the day: "I shall not fear anyone on earth. I shall fear only God; I shall not bear ill-will towards anyone. I shall not submit to injustice from anyone. I shall conquer untruth by truth and in resisting untruth I shall put up with all suffering"

-Gandhiji

LATEST MATERIALS!

DOUBLE BORDER PAISLEY
CREPE-DE-CHINE 45" 5/6 vd.

EMBOSS GEORGETTES all shades 45" 10/6 yd.

OPAL GEORGETTES
45" all shades 12/6 yd.

VELVET CHENILE

GEORGETTES 45" 15/6 yd.

44" PRINTED GEORGETTE Spot & Floral Designs 45" 4/11 yd.

44" COLOURED GEORGETTES 4/11 yd.

CHAMPALS!

Ladies Latest Plastic Champals all shades sizes 3 to 7 16/6 pair. Colours: Green, White, Red, Brown, Blue and Wine,

SAREES!

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES.

all shades £3/15/0 each.

WHITE COTTON SAREES
22/6 each.

GEORGETTE JARI WORK

AREES £5-10-0.

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES with borders 63/- each.

. LADIES UNDIES

Huge range of SLIPS, NIGHTIES, PANTIES, BLOOMERS etc. Now unpacked.

Saree Borders, Jari Trimmings
Always In Stock.

CHAMPALS

Ladies Leather Champals
Size 3 to 7 11/9 pair.

BABY WEAR!

INFANTS KNITTED WOOL SHAWLS 17/6 to 30'- each.

INFANTS COT BLANKETS - Pink & Blue 6/3 & 12/6 each.

INFANTS GEORGETTE DRESSES SMOCKED

18/11 each.

INFANTS BOOTIES, BONNETS, BIBS, PILCHERS, all one price 2/11 each.

HOUSE - HOLD

Bedsheets 15/6 to 25/- each.
Pillow Cases plain 3/6 each.

Pillow Cases Embroidered

Towels from 2/11 to 15/6 each.

Table cloths & Satin Bedspreads at Reduced Prices.

MENS & BOYS

SHIRTS, PYJAMAS, SOCKS, TIES, HANDKERCHIEFS Etc. Specially reduced.

JAYBEE SILK HOUSE

39a MARKET STREET.

JOHANNESBURG.

P. O. Box 5169. Phone 33-6229.

BONES Wanted

We Pay £7 PER TON F.O.R. your Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD

SARNIA,

NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Eigin and 17 Jewel
Eigin De Luxe in Solld Gold and
Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Eigins
in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.

Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.

Manager: MINDEN PLUMLEY, ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London. Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.

11/12 Posteun Chambers, Joppe Street; P.O. Box 5199 Johannesburg 'Phones: Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

Kasturba Gandhi Memorial Number.

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Spinion Phoenix, Natal. The

New India

Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919-1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

Rt. Fire Premium 1,70,32,179 56.04.844 Marine Premium Miscellaneous Premium 35,84,968 2,88,79,302 Life Premium

Life Business in force exceeds ... 54,34,00,000 Assets exceed 15.36,00,000 · Total claims paid over 17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD. Directors: Sorabjee Rustomjee

Rustom Jalbhoy Rustomjee Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.-P.O. Box 1610. 74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335.

Cable & Telegraphic

Address : / "RUSTOMJEE" or

"NIASURANCE"

Telegrams 'BRADFORD'.

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

Bradford Clothing Factory

Direct Importers and Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor R. D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Hlways in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery Enamelware, Stationery, Drapery, Crockery, & Wool.

Telegrams

"META" Brokenhill.

Phone 298.

EXPERIENCED.

RELIABLE

AGENTS

MAY APPLY

P.O. Box 65.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants and. Clothing Manufacturers

We specialise in Manufacturing OVERALL AND BOILER SUITS

Supplied To Trades Only

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karania arriving June 29. Sailing July 4 via Karachi for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class without single food £75--15-Second " 50-13-0 Inter-Class 34-3-0 Unberthed (Deck) without food 21--3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £5-0-Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6 Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can

be effected by communication with us by telegram or letters. Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to-

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN. Tel. Add.: "KARAMAT."

YOUR GARDEN'S SUCCESS-Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

IMPORTED & GOVT. CERTIFIED VEGETABLE & FLOWER SEEDS

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:-

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS. HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213. 145 Brook Street,

Tel. Add.: "GREENFEAST." DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS - ABSOLUTELY THE BEST.

DHIRUBHAI P. NAIK

Insurance & General Agent

For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.

Representative: National Mutual Life Asso Of Australasia. Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Consult Us For Your Income Tax, Personal Tax, Revenue Clearance Certificate And Immigration Matters.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street. JOHANNESBURG.

SEDEDEDEDEDEDEDEDEDED

Standard Printing

GENERAL PRINTERS and RUBBER STAMP MAKERS.

73 BEATRICE STREET.

DURBAN ESTABLISHED 1927.

みころこうとうとうとうとうとうとう

PHONE 61006 P.O. BOX 2782. . TELEGRAPHIC ADDRESS!

"QUICKPRINT"

The World's Best

OLIVETTI

Typewriters (Portable & Standard) Adding Machines (Hand Operated & Electric) Calculators

Portables with Hindi Keyboard from £29.

The OLIVETTI Factory is now established in South Africa, therefore Stocks and Parts always available.

Contact Sole Distributors. PINCHEN & YOUNG (PTY) LIMITED

(Olivetti Division) 212/220, Mercury Lane Buildings, DURBAN.

Phones: 20292, 23280, 28464. Telegrams: PINYON.

For ALL your Stationery Requirements contact Our Wholesale & Retail Stationery Dept.

Every Friday from NAIROBI

VIA *AIR·INDIA*

INTERNATIONAL LTD. PO Box 3008, NAIROBI Full details from Agents and Airlines.

INDIAN OPINION

FRIDAY, 20TH JUNE, 1952

A People's Organisation Or A Stooge Of The Government?

UST when the African Na- and Native women and to apply tional Congress is about to - measures against the "Moslem launch a campaign of civil disobedience against the many unjust and humilating laws under which the Bantu people have been suffering for many years a note of dissension comes from another body which has sprung up over night claiming to have a membership of 340,000 in Natal and the Transvaal and to have pledged to oppose the African National Congress. This newly formed body, according to a report given prominence in the 'Natal Mercury' dated lune 14, is known as the Bantu National Congress and is to hold a mass "anti-bloodshed" meeting in Maritzburg on June 27. It claims in a policy statement that "the African National Congress is no longer a body constituted of representatives of Bantu organisations and as such, not worthy of the name 'congress.' It is now an Indian association constituted of Indians and Coloureds as its executive, and is publicly affiliated under the Indian Congress and relies on Indians for finance and methods of procedure." The object of the proposed meeting on June 27 is stated to be "to prevent blood shed by frustrating the Indians' mass resistance plan imposed on the African National Congress clique to ensuare Black people into committing foolish acts."

Mr. S. Benghu, the president of the new organisation, told the 'Natal Mercury' that the African National Congress planned to break down the Colour bar by invading the privacy and rights of the European people. "Our organisation feels," he said, "that nothing but evil could come of such moves, and desires to work for progress in harmony with the Government. No Government will take note of any passive resistance campaign, and far from gaining anything the Natives would lose." The second aim of the proposed meeting was to ask the Government to extend the Immorality Act to include Indians

marriage" which was responsible for the harbouring of Native women in Indian homes. "We fear." said Mr. Benghu, "that if nothing is done soon, the Bantu people will no longer tolerate these evils. The Indians take our women and keep them in their homes under the so-called 'Moslem marriage," which is entirely foreign to all our rites and customs. It is only a subterfuge to keep our women and stave off the police. There are hundreds of illegitimate children as a result of this intercourse between Indians and Native women. We want it stopped."

All these are wild allegations and fat from being conducive to preventing bloodshed they are provocative of such action. The existing laws are stringent enough to deal with immoral acts as have been alleged against Indians. The only object in making them at this moment is obviously to provoke the Africans against Indians and to prevent the much needed unity among the non-Europeans on which alone their salvation in this country depends.

While we claim to hold no brief for the African National Congress. which we have no doubt is capable of defending itself, in the interests of all that is good for the Africans and conducive to their happiness, we must, as their sincere well wishers, deprecate in the strongest possible terms the action of the alleged new organisation in lending itself to mischief mongers whose only aim is to keep the Africans in perpetual enslavement. If the Africans desire to work for progress the very first essential is complete unity in their ranks which the Government under its apartheid scheme aims at destroying. To say that the Government will not take note of any passive resistance campaign is entirely wrong because it has already begun to do so and it will do everything possible to frustrate

it. Those who launch the movement must expect that and be ever awake and alert and beware of lending themselves to be used as tools.

The African people cannot -must not depend on outside help for their salvation. They can succeed only by standing on their own legs. If they are sincere and ready to die for their just cause without committing any acts of violence even under the strongest provocation they will not only have the moral but material support of the whole civilised world. In venting their wrath on the handful of Indians in South Africa, whether justifiably or not, let the Africans not lose sight of the fact that they belong to a great country which has the true interests of all the oppressed people of the world at heart and wishes to do and is trying to do everything in its power for their emancipation without any mental reservations of exploiting them in the slightest degree. It will be to the advantage of the African people to win the goodwill of that

A striking thing about this newly formed organisation is its claim "to have the backing of a number of Native chiefs, including high leaders who may not officially join the activities." We

quote from the 'Natal Mercury' report and we would like to couple with this another significant report appearing in the same paper which reads as follows:

- "Durban's Municipal Staff Board has

recommended to the City Council that Pika Zulu, a member of the Zulu Royal House and the municipality's Head Induna, should be granted a personal allowance of £50 a year in addition to his annual salary of £150. The Board's recommendation is based on a report by the Action Manager of the Native Administration Department, who said that in addition to his routine responsibilities, the Head Induna had undertaken additional duties of great value to the

"As a member of the Zulu Royal House he has considerable status and influence among the Zulu peop'e, and his sage counsel to them has assisted the Department in maintaining loyalty to authority on many occasions." the Acting Manager said.

city.

"He is often required to convey the correct official viewpoint at meet ings of Native leaders and, in addition. he spends many hours after normal working hours in alvising individual employees in their difficulties He is precluded from claiming paym at of overtime for these services.

This must create a suspicion in the minds of all thinking people of the doubtful methods adopted by the Government "to maintain lovalty to authority," And it must also create the doubt as to whether this newly formed organisation is genuinely an organi sation of the African people or is a stooge of the Government.

Death Of Mr. L. W. Ritch

The Late Mr. L. W. Ritch

THE very sad news of the death at the age of 84, after a very long period of the most torturing illness, of Mr. L. W. Ritch, came to us on Saturday, June 14. Mr. Ritch was one of the closest associates of Mahatma Gandhi from 1903 to 1914, when the

latter left South Africa for good Mr. Ritch was the first European to be articled under Mahatma Gandhi. . In the thick of the Passive Resistance campaign under the leadership of Mahatma Gandhi against the unjust and humilating laws passed against Asiatics by the Transvaal Government in 1907 led to Mr. Ritch being sent to England as a link between the Asiatics and the Government and the people of Britain. There he did very useful work keeping the public well informed of what was going on in the Transvaal, In later years Mr. Ritch returned to South Africa and resumed his private practice as a solicitor in Johannesburg and elsewhere.

With the passing of Mr. Ritch 'Indian Opinion' has lost a lifelong associate. He was associated with the paper from the time of its inception in 1903 and was a trustee of the Phoenix Settlement. founded by Mahatma Gandhi, where the journal is being printed and published, until he breathed his last. For some years Mr. Ritch was contributing articles to 'Indian opinion' regularly. The articles were of high literary, moral and spiritual standand were read with very great interest and appreciation by many of our readers.

Mr. Ritch was an ardent Theo. sophist and a student of the Bhagavad Gita, wherefrom in the last few years of his life in particular be derived the spiritual strength which virtually sustained him during the untold physical sufferings he had to pass through. He had become a cripple since the last several years with his legs having been amputated. He lost his first wife many years ago and his second wife, who looked after him with an ardent devotion passed away suddeply only about a year ago leaving him quite alone. That was the greatest tragedy of his life. It was wonderful how Mr. Ritch survived even that great shock and was able to remain cheerful taking life philosophically which was due entirely to his deep study of the Bhagavad Gita. It was only a month ago when he became totally incapicitated owing to heart trouble and had to be taken to a nursing home that he ceased writing articles for 'Indian Opinion.' With the sufferings Mr. Ritch has had to undergo during these last few years of his life one can hardly believe that there can be anything yet for him to suffer after death. Though for selfish reasons his death must cause grief to all those who survive bim-two sons and two daughters. and to us, who equally share their grief, one has really to be thankful to the merciful God for having relieved him from agony and taken him unto Himself. May his soul rest in eternal and blissful peace is our fervent prayer,

NOTES

A Lesson On How Not To

WE often hear of faction fights taking place among uncivi lised people in South Africa. The Natives are jeered at by the so called civilised people whenever such fights take place among them and they are condemned as unfit to be accepted in the civilised society of South Africa. Much capital is made out of it, Stories are exaggerated and transmitted to the outside world telling them how too backward these people are to be given a voice in the government. Tables seem to be turning now. A couple of weeks the ago public was shocked at what happened at a public meeting when the Trade Union leader .Mr. Sachs was arrested under the Suppresion of Communism Act. In contrast to that we saw how Dr. Dadog and other non European leaders were arrested by the police and how peace was observed by the crowd under the most provocative circumstances evoking a tribute from the Chief of the police. We have had another instance of faction fight among those zealously guarding white civilisation in South Africa, having taken place in Johannesburg last monday night when there were fist fights and stonethrowing at a meeting of the United Democratic Front, (mainly members of the Torch Commando). About thirty people were reported to have been taken to hospital and scores of injured men were treated by two doctors at a nearby house. No force is reported to have been used by the police to restore peace. Had non-Europeans been guilty of such a crime the police would have come down on them in full force and perhaps more than double the number would have been injured by the police. The non-Europeans have reason to be proud of their behaviour but let them not be too boastful. They should be humble and thank God that they have been able to keep their equilibrium. This incident in Johannesburg is highly regrettable and should serve as a lesson to the non-Europeans on how not to

Apartheid On Buses

On February 22, Pushkernath Suchitt Tewari of Durbon refused to abandon a seat on a Corporation bus after the conductor had told him that the seat was reserved for Europeans only. He said that he wished to make a test case of it. Last week he appeared before a Durban magistrate and was fined £1 or five days. Mr. G. B. Beattie, the magistrate, said that he was not

called upon to decide whether the by laws were ultra-vires but simply to decide whether the by-laws had been enforced reasonably or whether partiality or inequality had been shown. He said that it was evident that the Transport Department had considered the requirements of the different classes of persons using the transport system and had provided accomodation to the best of their ability.

In our opinion there was no purpose in making a test case unless it was to test the velidity of the Municipal by-laws, regarding apartheid on buses. Our fight is against apartheid. Recently when Mr. Manilal Gandhi travelled on several occasions by the Municipal buses and took his seat in the lower deck no action was taken against him. Why was an exception made in his case? The best way to challenge the by laws if they are unjust and humiliating is to refuse to obey them and suffer the penalty not by paying the fine but by going to prison.

What Is Apartheid

Speaking in the House of Assembly on Thursday June 12, on the Government's a partheid policy, the Minister of Native Affairs, Dr. D. Verwoerd is reported to have said: "Nationalist Members had no doubt about the aim of the policy, with unflagging enthusiasm they all hauled apartheid as a policy that would ensure the "maintenance of White civilisation" and "keep the White man bass in South Africa."

Protest Against Durban Extended Powers Ordinance

The Durban Combined Indian Ratepayers' Association has appealed to the Administrator to give them a hearing before passing the Durban Extended Powers Ordinance of 1952. The Ordinance would give the City Council full powers to impose apartheid in parks and on the beaches. In a letter to the Administrator. the Association says that the passing of the Ordinance would mean a further diminution of the meagre facilities enjoyed by Indians. It says: "When passing legislation affecting a voiceless and voteless people, their wishes and aspirations should be proctected. Thereis no need for us to point out the utter neglect of the areas occupied by Indians in Durban. "Street lighting, sanitation, drainage and other services are far from satisfactory. As for recreational faeilities, such as children's playgrounds, these are unbeard of."

National Convention Motion Defeated In Senate

The Natal Provincial Conneil's motion calling for a new National Convention was rejected by the Senate last week by 17 votes to 13-Government Senators voting against, and United Party and Labour Senators and the Natives' Representatives for the resolution, Senator W. G. Ballinger (Natives Rep.) said that if the Natives' Representatives had been consulted, the resolution could not have been put forward in its present form. Most members of the Opposition regarded it as essential that a new Convention should take place. He would vote for that, but the Unfted Party was evidently determined that it should be convention for Europeans only. "If you are going to have a convention of that kind, you are not facing the issues which this country has to deal with at the present time," he said. He moved an amendment to add to the programme of the Convention "and progressively extending the franchise to Africans and other non-Europeans in the Union so as to bring it more into accord with the status that they have achieved since the Act of the Union." The amendment was rejected by 28 votes to two-the United Party, Labour and Government Senators voting against. and Senator W. G. Ballinger and H. Parker (Natives' Representative in favour.

Mr Pirow Suggests Solution Of Colour Problem

The time had come for a political truce; Mr. O. Pirow, Q.C., leader of the New Order, said in a statement in Pretoria last week If a truce was not called immediately the Europeans in Africa would face the danger of being forced from the continent "If the Whites in Africa do not stand together now," he said, "their days are numbered. The danger is so much greater than any existing Party differences that the time has arrived for a truce in the political field." He said that his solution for the Colour problem was that "Africa must be divided! between the Black and White races, and the time to begin is now."-Sapa

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns, Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

THE WORLD'S WEEK

BRITAIN

Congress Of Peoples

Against Imperialism THE Congress of Peoples Against Imperialism has issued a report on its activities during 1951. These include the following:

The International Chairman. Fenner Brockway, MP, visited Uganda and on return present a report to the Colonial Office. As a consequence of this, the rights of freedom of meeting and speech were widely extended, the elected membership of the Uganda Parliament was increased, the ban on the Uganda Farmers' Union was withdrawn. and Africans are now permitted to process the cotton they grow instead of having to send it to ginns owned by Europeans.

He also visited Kenya and on teturn vigorously raised, in the House of Commons many of the injustices from which the people suffer. He was able to secure an extension of the area in which Africans are allowed to grow coffee.

The Congress helped in preparation of a memorandum on the confiscation of land for the use of European settlers which was presented to the then Co. lonial Secretary and to the Economic and Social Council of the United Nations; also of reports on the proposed new constitution for Kenya and the economic disabilities from which Africans suffer, which have been widely distributed to MPs and representative people.

The Congress also arranged interviews between African delegates and prominent officials of the United Nations, whose Economic and Social Council was about to debate the land question in Kenya.

In the Gold Coast the Congress has given much support and assistance to the African members of the government.

Secured a hearing at UN.

In the Sudan the Congress has supported the claims of the Sudanese people to self-government and to the calling of a Constituent Assembly to decide the form of the government. Fenner Brockway arranged for delegates from the Sudan to address an all-party meeting at the House of Commons and also helped them to secure a hearing in the United Nations.

The Congress has helped in securing publicity for the opposition of the Africans to the proposal for a Central African Federation in which they would be in an insignificant minority.

The Congress is an International Organisation with headquarters in Paris which concerns itself with the affairs of all Colonial countries. What has been stated above refers to the work only of the London Centre; its scope is limited only by the funds available. These are small and it is hoped that all who are concerned to support the emancipation of colonial people will become members. The address is 21 Strutton Ground, Victoria Street, S.W.I. The annual subscription is 5s.

ISRAEL

Present From The Danes A new tuberculosis hospital in Israel bears the name of the late king of Denmark, King Christian X. The recent consecration of this hospital marks the successful conclusion of a campaign started among the Danish people in 1949, with the assistance of the Danish Red Cross. Private donations amounted to 500,000 Kroner, which was matched by a Gov. ernment contribution. All the equipment of the hospital, in. cluding furniture, medical instruments, etc., were provided by Denmark ._ (UNESCO)

EGYPT

Campaign Against Disease

The Egyptian Ministry of Public Health and the U.N. World Health Organisation on July 1, will begin an intensive campaign against skin and venereal diseases in the village of Edfah, near Sohag. The campaign will be conducted by an Egyptian team and will constitute the first step in a nation-wide campaign against the diseases. The campaign in Edfab, which has a population of 9,000, is expected to be completed in from four to six weeks .- (U.S.I.S.)

SOUTH AFRICA

Johannesburg Indian Social Welfare Association

The Annual Report of the Johannesburg Indian Social Welfare Association has now been issued. The Report states that the industrial development of Johannesburg has eased the economic situation of many Indian families but improvement in the general well-being of Indians is still hindered by the appalling living conditions which still prevail. Insecurity

of tenure prevents many Indians from building their own dwellings and for the rest the income is so low that only a sub-economic housing scheme could provide suitable accomodation within their means, Tuberculosis is still a major problem resulting to a large extent from these enviorimental conditions.

Difficulty is still being experienced with regard to the supply of Indian nurses, the Report continues, but this is not surprising when comparison is mabe between the salaries for teachers and nurses, educated girls tending to favour the former profession.

Peacemakers Convene

Towards the end of the South African tour undertaken by Mr. Nevin Sayre, Chairman of the International Fellowship of Re. conciliation and his wife, the South African branch of the movement held a Conference at the multi-racial settlement of Wilgespruit, Transvaal. Fellowship members from all parts of the country attended. During the sessions discussions were held during which it was agreed that there was a great need to strengthen the pacifist witness in South Africa in view of the threats to both internal and external peace. Details of organisa. tion were worked out and a call was issued to deeper dedication to the cause of reconciliation. Mr. Sayre in his address referred to a meeting of 200 students of the Students Christian Association in Stellenbosch where Professor Keet had promised to call a group together for the purpose of founding a branch of the Fellowship. Rev. A. W. Blaxall was elected Chairman of the South African movement.

"The River"

The film which has been the cause of more excitement in the world of the cinema than has been known for many a day is coming to South Africa. Directed by Jean Renoir with European and Indian cast and technicians, it is claimed to be the most sincere and moving presentation of the Indian background which Western audiences bave vet seen.

It is the story of a way of life, as it is lived in Bengal, India, along the banks of the Ganges River-of growing up and discovering life-of first love and tragedy-of the currents and flow of life as reflected in the river.

Along the banks of the river

lives an English family-the father (Esmond Knignt) who is foreman of a jute press, the mother (Nora Swinburne) a gracious women devoted to her family of six children, all girls except for Bogey (Richard Foster), The eldest is Harriet (Patricia Walters) who is 14, "running away from childhood-rushing towards love,"-who wants to be a writer when she grows up

She has two close friendsone Valerie, 18, (Adrienne Corri) whose father owns the jute press. She is an only child and a girl whose destiny is determined because she herself knows exactly what she wants from life. Harriet's other friend is Melanie (Radha,) who is the daughter of a neighbor Mr. John (Arthur Shielde,) a man who has lived most of his life in India and married an Indian women. He is a man at peace with the world but he realizes that because he has given his daughter a mixed heritage she has yet to find he. placa.

Into this setting comes a stranger-Captain John (Thomas E. Breen,) a young man from America who has lost a leg in the war. He comes to visit his cousin, Mr. John, not caring much where he goes, just drifting because he has not been able to regain his faith and purpose in life.

All three girls fall irresistibly in love with the handsome young Captain, and cach in her way brings something of nev concepts to him-as does India itself and the revelation of the meaning of its unchanging traditions. To the girls the Captain brings first love and the in-evitable clash between reality and dreams.

During the time of Captain John's visit, death, jealousy, faith, sadness, happiness and love enter the lives of all of these people. Each of the three girls becomes a little transfer. girls becomes a little more of a woman, and the young Captain finds that "with everything that happens to you—with sveryone you meet who is important to you—you die a little bit, or, are born."

\$121212121212121212121212121212121 EMPIRE THEATRE

Boom Street, PRETORIA

Phone 2-3163

At last ! Its here! Monday to Saturday 22-to-28 June 1952

United Artist's Technicolor epic filmed in INDIA!

"THE RIVER"

Starring RADHA

Indian Music! Indian Stars! Indian Story !

Book! Book! (015)010101015(5)010101013(3)0101010

Paying For It.

NUMBER one industry to-day is war. It doesn't need an economist to tell us that without war, and preparation for war, there would probably be millions unemployed. That's how crazy modern economics are. Russophiles would have us believe that in the Worker's Paradise such a thing is not possible. Not so long ago however, Moscow Radio produced some figures (for public consumption). Military expenditure for 1952 is to amount to the equivalent of £10,100 millions. This represents 23.8 per cent, of Russia's total budgetary expenditure, as compared with 21,3 per cent. last year and 18.5 per cent, in 1950. Quite an item. Of course we should all like to see an end to this nonsensical waste of money and labour. Many of us in the political West would like to be able to take the Communist peace propaganda seriously. But how is it possible in the face of such facts as these? Perhaps the moral onus is upon ourselves. Disarmament is essential to the economic recovery of the world. If we take the first step, will the Communist countries follow? Its hard to say. Certainly the wind would be taken out of the sails of aggression from the East. We should have to see to it that'a sane system of economy took the place of the present one. So long as we continue to make money out of war we must not squeal if we get what we have bargained

South Africa's Share

Its still fashionable for South Africans (all colours), to believe unconsciously that we should not be involved in another war. Tucked away at the end of the earth as we ate, who's going to worry about us? This kind of thinking is fatal. If the horror comes again we shall be slap in the middle of it. A tightening up of defence arrangements, the purchase of tanks and destroyers, the prospecting for uranium

all these matters point to an increasing awareness on au hority's part of the menace of World War Three. To think that anyone will win the next war is madness. It will spell doom for all concerned. The only way to avoid that war is not to have it. This doesn't mean peace at any price, but as Dick Sheppard once put it, "Love at all costs."

Republic Of Peace

Its encouraging to reflect that in spite of all the war-fever of our time, there is at least one country immune. Costa Rica, the second smallest of the Latin American Republics is a country with no military budget. It possesses more school teachers than soldiers. The army was abolished in 1948 and the only internation. al dispute it has been involved in since, with Nicaragua in 1948, was settled peacefully. Its navy consists of two motor launches. used exclusively for customs purposes. A group of American Ouakers, some of whom had served prison sentences in the States for refusing to register for military service, have moved to Costa Rica to set up a Peace Settlement. The people of the Republic are reported to have welcomed the settlers warmly and given them every assistance. We could do with more Costa Ricas.

Indians Abroad

A new organisation known as The Council for Indians Abroad has been set up in London. Its aim is the promotion of the interests of Indians outside India, Enquiries from Indian organisasations and individuals in all parts of the world are invited. The address is 12, Kennington Park Road, London S.E.11, This organisation should prove most valuable in assisting Indians and perhaps indirectly will be able to contribute to the interpretation of indian culture to the world!

Talking Of Culture

And talking of Indian culture it seems there is still plenty of room for more expressions of it in South Africa. Events like the B.I.C.A. Art Exhibition, of paintings by non Europeans, and the Tagore plays are rare occurrences, Durban's climate is particularly suited to the holding of outdoor art exhibitions or displays of Indian dancing. It would probably provide a filip to improved race relations if groups could do this sort of thing in the open where members of the general public, Europeans included, might have a chance to see. Cultural interchange is undoubtedly one of the best methods of promoting good-will between peoples. So far it is only at the International Club that mixed audiences have had such an opportunity.

"It is in international politics that rebels are most organity needed to day, men who will think for themselves and refuse to accept without criticism, the views of citizer Moscow or Washington or even those of our own political leaders of any party."—LORD BOYD-ORR

More International Clubs

The service which the Durban International Club is rendering to the cause of better understanding is incalculable. Over the years more enlightenment has come out of that little corner of Durban than perhaps any whereelse in the country. Its members don't need any arguments to convince them that South Africa would be a better place to live in if all its peoples lived in harmony. They know from their everyday

experience and fellowship in the Club that this is 30. It is good news to hear that there is going to be a similar club in Tongast shortly. There is also a fair amount of enthusiasm for one in Pietermaritzburg and Stanger. All it needs is one or two people to start the ball rolling. The Durban Club would be pleased to offer advice as to how to go about starting a Club, I'm sure.

OBSERVER.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

SCOURGE OF TUBERCULOSIS

TO THE EDITOR "INDIAN OPINION"

CIR,-Allow me to congratu-I late you on your thoroughly sound and same editorial of June 6 on the scourge of tuberculosis. As you so correctly point out, tuberculosis is essentially a disease of poor hygiene, bad living conditions, poverty, overcrowding, malnutrition and wrong eating and drinking. Tuberculosis knows no colour bars and is eating into the very vitals of the population of this country, European and Non-European, at a frightful rate-and it will continue to do so unless and until we experience a radical change of heart and remove the cause of this scourge.

We must not be deceived into believing that hospitalisation and medication can be a substitute for the truly necessary reforms so urgently required to combat tuberculosis. A great campaign is at the moment is full swing to boost the use of BCG anti-TB vaccine. It is contended that this will do a great deal to combat and prevent the spread of TB. But this is simply not true and we are liable to be badly fooled,

Let us consider what leading medical authorities say. For ex umple, in the "American Practitioner and Digest of Ireatment" for April, 1953, in the section "Medicine for the Year," there appears the following illuminating statement:

"Controversy over the use and value of BCG as a prophylactic vaccine persists. According to Myers ("Immunity in Tuberculesis"—Journal of the American Medical Associa-

tion, 146: · 1492; 1951), no adequately controlled study has yet been reported and. he asks, if tuberculosis does not leave any lasting immunity, what can be expected of vaccination? Myers is still uncertain whether allergy to tuberculoprotein brought about by any means is harmful or beneficial in relation to an individual's subsequent resistance to infection. In his opinion, the claims thus far published to favour the use of BCG vaccine apply only to 3 per cent of patients with tuberculosis and nothing is known of the other 97 per cent of cases. In view of the striking decline in the incidence of the disease in this country (America) without the use of BCG, he feels that its use now might serve to impede the success of methods currently practised. Several rare instances have been observed in which BCG vaccine caused tuberculous abscesses at the site of inoculation "

`(Italics are mine.)

Let us not be deceived. The above ex ract is from a medical magazine and is not meant for the public. Back of all campaigns such as that for the use of BCG lie great vested interests who have fortunes invested in the manufacture and sale of such substances. But the only way to remedy any evil is by getting down to the root causes and removing these. Anything less is dangerous and deceptive.—Yours etc., ROBERT LAWRENCE MCKEBEN.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Nagpur June 9.

FOOD DECONTROLLED IN MADRAS

PEOPLE all over the country were electrified during the week when they heard the declaration by Shri C. Rajagopalachari, the Chief Minister of Madras, that rice and other foodgrains throughout Madras State were to be decontrolled forthwith. He also announced the abolition of statutory rationing throughout the State. Rajgopalachari revealed to the people that the decision of the State Government to decontrol foodgrains had the full moral support of the Prime Minister of India and his advisors in the Central Government.

The Chief Minister added that Madras may well take the credit for having led the way in the restoration of freedom of movement and trade in food-"May God protect us grains. from greedy thoughts and ward off all ill-luck from our path, he observed. Lifting the State from the decade-old controls in foodgrains, Shri Rajagopalachari gave the heartening assurance to farmers that they may now take their grain to any place, any where and sell it as they like to any one anywhere

without any let or hindrance.
The abandonment of statutory rationing in the State of Madras is regarded as a revolutionary step, which might change the food appect all over the country.

Shri Rafi Ahamed Kidwai, the Food Minister, visited Madras resently on his fact-finding tour and evidently encouraged Shri Rejagopalachari in his embarking on decontrol. The Ohief Minister of Madras is of the opinion that there is enough food to go round if people did not indulge in wanton waste.

The Union Food Minister, Rafi Ahamed Kidwai, who is now in Caloutta, expressed the view that Shri Rajagopalachari had taken a bold step in introducing derationing of foodstuffs in Madras. The scheme of derationing, however, did not seem to be workable in highly definit areas like Bombay and West Bengal.

General Discussion On Budget

Replying to the general discussion on the budget in the House of People, Shri Chintsman Deshmukh, Central Finance Minister, maintained that he was still convinced that they had to look to greater production and greater procurement of

food as a solution for their difficulties and not subsidies. He went on to say that this did not mean that he was going back on what he said. They were still engaged in determining what exactly was the distress caused by the withdrawal of food subsidy. "It takes a little time, but we are engaged on that and I hope we shall be able to come to some equitable conclusion," the Finance Minister observed.

Meeting the communist criticism of the budget, Shri Deshmukh said "We cannot see any possible ground of agreement between ourselves and some of the members opposite in regard to capitalism." Proceeding he observed, "We claim that our is an essentially practical approach, having regard to existing circumstances"

A Food Adulteration Bill more drastic than any measure existing in any State' today will be brought before the Parliament during the next session. This was announced by Reikumari Amrit Kaur, Health Minister of the Government of India: She deplored the position obtaining in regard to adulteration of food stuffs and touchingly remarked "It is said that even in a poor country like ours where people live on what may be termed a bare subsistence ration, there are still to be found unsocial elements who adulterate food and take away from the poor man even the little that is his by right.

Shri Vinoba Bhave's Views On Violence By Government

Speaking at a post-prayer meeting at Mohaba (Uttar Pradesh) the other day, SLri Vinoba Bhave observed that though the Government had at times to resort to violence, its violence differed from that of the individual or of a party. The Government had the sanction of the people behind it.

Shri Vinoba Bhave declared that he was trying to provide different political parties with a common platform for constructive work in Bhoodan Yagna in which all of them could meet and work hand in hand for the establishment of social and economic quality in the country through non-violence.

Use of force by the Govern-

ment was not 'Himsa,' but 'dand' (punishment,) he said. He admitted that some times Governments abuse their power, but normally the aim was to restore order and security. No party or individual, however strong, he maintained, could take the law in hand and take to violence.

Roughly two lakhs of acres of land have been given so far in Bhoodan Yagna and the drive is now on in Uttar Pradesh.

Treatment Of Indians In South Africa

Prime Minister Pandit Nehru declared in Parliament that it was for the United Nations to take action against South African Government for the defiance of the United Nations resolutions on the treatment of people of Indian origin.

Answering Sardar Hukam Singh, the Prime Minister said that the Government of South Africa had refused to accept the UN Assembly resolution of January 12 last. The matter was under the consideration of the Secretary General of the United Nations in terms of the resolution.

British Defence Minister

Field Marshal Alexander, British Defence Minister, en route to Korea, met Prime Minister Nehru at his residence on June He was accompanied by Mr. Selwyn Lloyd, Minister of State. They had breakfast with the Prime Minister and had an hour's talk with him. Great significance is attached to this meeting. Asked about his talks with Pandit Nehrr, Lord Alexander revealed that it was a meeting of two old friends. He was at school with Pandit Nehru 42 years age.

You will find this world-famous antiseptic Ointment invaluable for cuts, pumples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also allays inflammation and brings speedy rehef and comfort to sore, tired feet

Comforts aching FEET!

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazaar Ltd.)
Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods, Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box III. UMTALI, S. Rhodesia. Telegrams: "Premsilk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki, Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1. UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor, Plot 43, "C" Road, Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

Sports Notes

By "RAJAH"

'Transvaal Outplayed'

NATAL gained an overwhelming 7--3 victory over Transval on Sunday at Currie's Fountain, witnessed by 5000 people. Some spectacular moves were made by the visitors, at least this was an indication of a very exciting game, but not for long. However, they were well rewarded with the first goal scored by Lings, the Transval winger.

Once Natal found its feet, defeat for Transval was inevitable. Peter Abrahams opened Natal's account by scoring the first goal followed by a hat-trick from Bob Pillay, who gave a superb display of soccer and virtually won himself a cap for South Africa.

SOCCER

Currie's Fountain.
Saturday, 21st. June 1952.
Natal Cup Competition

Senior "A"
Rangers vs. Railway
(Main) 3-15 pm.
Senior "B"
Young Aces vs. Young

(Main) 2-0 p.m.
Cosmopolitan vs Beacon
(No 1) 2 0 p.m.
Clairwood Schools vs.
Sydenham Unity
(No. 2) 3-15 p.m.
Senior "C"
Sectional Final
Pirates vs. Shamrocks
(No. 1) 3-15 p.m
Junior "A"
Stella vs. Crusaders

(No. 2) 2-0 p.m.
Junior "B"

Blue Bells vs. Warwickshire
(No.3) 3-15 p.m.
Junior "C"

Beacon vs. Lombardy

(No. 3) 2-0 p.m. Divisional League Final

Jacobs United "C" vs
Puntans Hill "B" (No. 4) 2p.m.
Juvenile Natal Cup
"A"

Crusaders va Stella (No.4) 3-15 p.m Dhalias vs, Sastri College (No. 5) 3-15 p.m. Crimson League vs.

Shamrocks
(No. 5) 2 0 p m
In the event of a Draw Extra Half or Halves Must be played as directed by the Secretary of the Association

At half-time Natal led 4—1. Transvaal was subdued at every angle after half-time and Natal had begun the onslaught. Bob Pillay scored two more goals to make Natal's total 6—1 and the final goal was netted by Rampath, the winger who gained a very high reputation for his outstanding performance and the selectors no doubt included him in the list of players for South Africa.

Transvaalers on the other hand took defeat courageously and the team as a whole was of a very high standard, the selectors have certainly done a good job. Special mention must be made of Lings and Shumungam of Transvaal who gave a grand display of

On Saturday, Southern Natal beat Northern Natal 4-1. There was a great deal of excitement during the course of play and the crowd left quit satisfied after the match.

The following team was selected to represent Best of South Africa:—

Juggie Naidoo, K. Rajagopaul, Mannie Naidoo, Peter Abrahams Bob Pillay, P. Somalingam, R. M. Murgas, B. Rogers, Ronnie John, D. Cquper.

Reserve: A. M. Govender. Manager: Mr. A. Harry Naidoo.

Golf

The Lazarus Memorial Trophy was won by K. Bughwandeen with a score of 71—6—65 nett. G. V. Naidoo came second with a score of 76—10—66. Dennis Peters registered a gross score of 69— scratch.

Golfers are reminded that the anniversary Trophy will be competed for on the 22nd June 1952, on a Knock-out system. The Inter-Club competition will be held over 36 holes on Sunday 29th June 1952 (Wholeday)

IMMORAL LITERATURE

(K. G. MASHRUWALA 'In Harijan')

"Milan (PTI-Reuler): 'Blood and sex' comics are turning the youth and adolescents of today into young ruffians and potential oriminals.

"That is the conclusion reached by scientists, members of Parliament and legal experts at a conferonce on 'Press, radio and cluema for oblidren,' held here under the auspices of UNESCO (the United Nations, Educations), Scientific and Cultural Organization).

"The delegates, who represented 21 countries, including Britain, India, Sweden Germany, Holland, France, Belgium, Switzerland, Spain and the United States were unanimously opposed to Press censorably of any kind. But all of them thought a measure of supervision necessary.

"As to films, the conference proposed the creation of a second international committee, also with branches in member countries of UNESCO, to screen all films and recommend which shall and which shall not be shown to teen agers and children." (Aprell, 1952)

If the Press is to be allowed to produce low type of literature in the shape of news items, stories, advertisements, illustrations etc, how are the children to be prevented from reading them and looking at them?

Secondly, is it only the child who needs to be protected? Are grown-up persons immune from their debasing influence? If there is no doubt about their injurious nature, why should the Press and the Film-Producer be allowed to produce them? What is that "sacred" liberty of the Press, which wants to publish profane things? Eurely sacred' liberty is different from libertine licence! What is the justification for allowing the adult population to indulge in 'murder, blood and sex' songs, pictures, dramas eto?

There is room for literature, shows etc. perticularly meant for teen-spers and children; but not because the other things are had but because they are likely to be difficult and dull for them

at that age. There should be nothing to be afraid of in their getting at them even at a tender age. It should be remembered that if they are not allowed to read a book or see a picture because of their age, they would be all the more tempted to get at them stealthily, and when a bad thing is acquired stealthily, it causes more harm to the developing mind (than if it is witnessed publicly and as a matter of course. If a murder is attempted in your presence, you will be repelled against it and try to prevent it even at the risk. of your own life. If you simply read its description or see a false ipicture or drama of it. instead of having a feeling of horror, you get a feeling of That thrill and enjoyment. means that you get a training in murder. The ancient Indian writers on Drama had made it a rule that war, death, murder etc. should not be represented on the stage. They might only be described. It was a good limitation. The well-known Gujarati poet Dalpatram had pledged that he would not write snything which a father may not safely read or sing in the presence of his children or a brother in the presence of his sister. Certainly he had set a healthy rule for himself.

NEW, BOOKS

Just Arrived From India Satyagraha

-M. K. Gandhi 12/6 Basic Education

-M. K. Gandhi 3/6 An Atheist with Gandhi

L-G. Ramchandra Rao 3/ Non-Violence In Peace And War (Part II)

-M. K. Gandhi 12/6

To be had from:-

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal,

Phone Day 24169

Phone Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths, accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

20th June, 1952

ROINIGO HAIGH

AFRICANS AND INDIANS TO ORGANISE JOINT CAMPAIGN

The following Press Statement has been issued by the African National Congress (Natal) and the Natal Indian Congress. The African National Congress (Natal) and the Natal Indian Congress are to organise a joint campaign protesting against the action taken by the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, against leading

members of the two Congresses, and for the defiance of unjust laws as decided upon by the National Executive Committee of the African National Congress and the Executive Committee of the South African Indian Congress at their joint meeting held recently at Port Elizabeth. Meetings organised by these bodies will be

held preparatory to a Mass Rally which is to be held at the Nicol Square, Durban on Sunday the 22nd June, 1952. In a statement issued today Mr. Debi Singh, General Secretary of the Natal Indian Congress and Mr. P. H. Simelane, Acting Secretary of the African National Congress have jointly appealed to the African and Indian people of Natal to voice their united protest

against the undemocratic action

of the Government, "We must make it clear to the country," the statement adds, "that we are totally opposed to the undemocratic action of the Minister aimed at gagging our elected leaders. Our National leaders have issued a Union-wide appeal to defy unjust laws as from 26th June, 1952. We have to prepare ourselves for the great struggle that lies ahead. Soon an appeal will go out to all true democrats to become volunteers in the fight against unjust laws. Our meeting of the 22nd June, 1952 will be a historic one in Natal's participation in this great struggle for democracy."

* They Made Her A Star *

Our Picture Serial

Sally Ross, impersonating the film star Magda Frayne, so that no one should know she had been murdered (to help police investigations) runs into dangerous situations as a result. Also, her fiance, Peter Brott, is arrested on suspicion, and Magda's hashand Geoff Kroom. duns Sally for money and threatens her. Someone else impersonates Magda—Carol Doe, an actress, who hates Sally, and is Kroom's mistress—in order to dispose of Magda's stolen jewels. As the police net closes in, Kroom (whom Carol betrays as Magda's murderer) shools and wounds Carol.

Sally rushes to the fainting girl, and soon n crowd collects. The police arrive quickly on the scene—but in the confusion Geoff Kroom gets safely away.

The girl is Carol, wearing a blonde wig to make her look like Magda't Kroom's bullet has not wounded her seriously.

In the ambulance, Carol exposes
Kroom. "He's a big-time crook

Magda threatened to tell the
police, so be killed her!"

Sally gives details to the police and the bunt for Kroom is on! His descrip ion circulates all over the country and he will be irrested on sight.

Peter, his innocence proved, is released from prison. His one thought is to get to the studio—and Silly

"Geoff Kroom was my lover," Carol says.
"He bribed Lena, Magda's secretary to get her cost for me so I could sell her jewellery."

Sally confronts a weeping Lena.
'It's all true!" Lena sobs. "He
forced me-and I was desperate for
money! I deted not tell!"

Sally assures her she will not be hard on her—then Kroom walks int "The police are after me!" he gasps, "You've got to hide me!"

(Continued next week)

Save Money On FURNITURE

SPECIAL WHOLESALE DEPARTMENT TO CATER FOR STOREKEEPERS

Write for Price Lists and Illustrations of Factory-made Furniture:

Bedroom Suites, Diningroom Sultes, Lounge Suites, Office Furniture, Kitchen Furniture and Occasional Furniture
You can also send Customers to our Showrooms to be served on your behalf
or sell to them from our Catalogue which we can supply on application.

SIMPLEX FURNITURE FACTORY (PTY.) LTD.,

64 Alice Street,

DURBAN.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

The following is one of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Ichannesburg. Mr. McKliblin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to 21k.—Ed. J.O.]

Z.-Earth

The beamy parlours have taken a tip from Nature Cure practice by using clay parks to improve the skins of their clients. Clay has a temarkable capacity for absurbing dirt and poison from the skin, which it also tends to bleach and contract. That used in the beauty parlours is usually refined kaolin or thina tlay. But there are many other ways in' which play or earth of various hinds can be a real godcend in sirkness.

I remember being told many years ago by a soldler returned from the East African Compaign in the First World War how his life had been saved when he was dving from black-water fever. He had been given up as dead when an old German waman from a nearby mission station asked permission to let her help. This was readily given, so she made het servants dig a hole in the nearby river bank, seated the dying soldier in it and filled it up with mud uptil only his head stuck out. For 24 hours he was keps there, with just an accessional drink of water, as he regained consciousness, and with an occusional wine of the face with a met cloth. His head was also care-fully shaded from the sun.

In 24 hours a dramatic change came over the man. Then he was carefully dug out, washed off, wrapped in blankets and put to bed, where he made a rapid and perfect recovery.

I know also of similar reas-ment that undoubtedly saved the life of young people with measles that had been driven in from being exposed to cold. Such usually end fatally and are extremely serious. But a few hours in a hole in the ground, that has been filled in with mud, soon bring out the measles tash, and turn the tide of the disease in favour of the patient.

It is not, however, suggested that any and everybody should attempt to apply this rather dras tic form of treatment indiscriminately. As with everything else, it is essential to use common-sense and understanding. But earth and mud can be exceedingly helpful in all sorts of complaints and troubles. There is one rule should be followed strictly. This is that any earth or slay to be used should always and inbe used should always and in-variably-first be sterilized by baking in a hot oven for as least half-an-hour. If this is done, then the danger of infection is eliminated. Otherwise there is

SOME SIMPLE REMEDIES

Continued From Loss Week

always the possibility of grave damage resulting from the use of apriokle it, as a dry powder, on contaminated material that could any festering sore or wound. It cause blood poisoning, tetatus, infection with parasites or other

A fine loam with a fair propor-tion of clay is best. It should, of course, be free from grit, little stones, micks, grass and other extraneous matter. A simple way of preparing it is to mix half a bucketlul with water sufficient to fill the bucket. Stir up thoroughly, let stand for a minute
bt so, and then pour off into
another bucket or small drum. Be careful not to nour out the coatse sand and stones that would have vertied to the bottom when was standing for the odd minute. In the new bucket or drum mix is with pleasy of water and les the water overflow to catery off grass and other floating rubbish. Then stand aside for several hours until the earth has all settled to the bottom. Pour off the water and the earth is ready to lay on some clean place until it is dry enough to be pounded up, put into a suitable con-tainer and placed in the oven to bake for at least half-an-hour.

Plasters of such earth mixed with water or vinegar are excellent for reducing bruites or swellings. A big poultice of the same substance across the abdomen can often abort or settle an attack of appendicitis without need of an operation. Similarly a poultice about the neck and throat is most helpful and southing for sore throat and enlarged tonsils.

After this it can be stored for use.

For fevers, colds, and similar troubles involving the whole body, a "loam shirt" application works wonders. It is prepared by purting a thick layer of mud on a cloth and wrapping this around the patient's body like a shire. Many a bad case of pneumonia has been saved in this way.

Earth or clay psultices should not be left on the patient too long, certainly never long enough to become dry. They work best when renewed fairly frequently, As soon as dry they should always be dampened with water or vinegat if not tenewed. Finally, when the desired effect has been obtained, the patient should be sponged clean, dried quickly and then rapped up warmly enough to prevent any possibility of a

mixed with a plass of water at d drunk first thing in the morning for several days will do much to overcome this troublesome and trouble-making complaint.

locidentally, there are a num ber of cather expensive proprietary preparations on the market whose chief constituent is very refined and specially prepared clay mixed with other ingredients. People, being fools, are quite prepared to pay high prices for these, when they could get exactly the same results from any earth or clay used as I have indicated

(To be Continued)

will absorb the bad matter and heal' the wound, But, lee me repeat it with emphasis, the earth or clay must always first have been sterilized by being baked in a very hot oven for at least halfan hour.

Another use of such earth is to

As a final tip; earth and clay are very good remedies for chronic constipation. Two or three teaspoonfuls of sterilized clay

P.O. Box 96

To Furnish Your Home Economically LALA BABHAL & CO. (PTY.) LTD.

107 Prince Edward Street, DURBAN.

Stockists of:-

& RECONDITIONED FURNITURE & HOUSE HOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MRIST-CAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Frust and Vegetables. We specialize in green ginger and Indian Vegetables. Whosesale only. Write for particulars Box 96, Ourban.

SWEETMEATS

PURE

WHOLESOME

Were thy

- ★ APPETISING-
 - ★ DISTINCTIVENESS of Flavour.
 - ★ Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY go into the making of our SWEETMEATS.
 - Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.
 - ★ Assure YOU of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy anywhere in SOUTH AFRICA.

અમે દરેંઠ જાતની મીઠાઈએ બનાવીએ ઈએ બહાર ગામના એહેરાને સંબાળથી લાકોદનું ધ્યાન આપીએ ઈએ.

- ★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.
 - ★ WE assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

We specialise in:

Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

(Cnr: Grey & Victoria Streets,)
Phone 24965 - DURBAN.

Stocked by all good Tailors

Albein Serges

and

Beintex Suitings

TRADE ENQUIRIES ONLY

BEINASHOWITZ BROS.

WHOLESALE WOOLLEN MERCHANTS

333 Pine Street,

DURBAN.

Box 2689.

Tel. Add.: "SUITINGS."

Phones: 20063 & 63512.

પ્રસ્તાક **૫૦ મું—અ**'ક **૨**૪

શુક્રવાર તા. ૧૦ જીન, ૧૯૫૧.

છુટક નકલ પેની. દ

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૨૦ જીન, ૧૯૫૨.

પ્રજક્રીય સંસ્થા કે સરકારની હાજહા ્કરનારી સંસ્થા?

આદું પ્રજ ઘણા વર્ષીથી અનેક અન્યાયી અને અપમાન ભરેલા કાયદા આ હેઠળ પીલાયા કરે છે તેની મામે સવિનય ભંગની લડત ચાલુ કરવાની આદ્રીકન નેશનલ ક્રાંગ્રેસ **એ**વી તઇયારી કરી રહી છે તેટલામાં જ એક રાતમાં ઉબી થએલી ખીછ સ'સ્થાએ વિરાધી સુર કાઢમાં છે. માં નવી સંસ્થા નાટાલ અને ટાંસવાલ માં ૩,૪૦,૦૦૦ સભ્યા હાવાના અને ચ્યાસીકન તેશનલ કેાંગ્રેસને**ા વિ**રાધ કરવાની પ્રતિજ્ઞા લીધેલી હેાવાના દાવા કરે છે. જીન તા. ૧૪મીના 'નાટાલ મરક્યુશી'માં એક દેવાલને અગ્રસ્થાન અપાયા મુજબ અા નવી સ્થપાએલી સંરથા બાન્દ્ર નેશનલ ક્રાંગ્રેસના નામ થા આળખાય છે અને જીન તા. રહમાના મેરીટઝળર્ગમાં ''ખુનરેછ વિરાધી'' માસ મીટીંગ ભરનાર છે. પાતાની નીતીપરના નિવેદનમાં તે દાવા કરે છે કે: "આશ્રીકન નેશનલ भांत्रेस दवे णान्द संस्थाओना प्रति-નિધિઓની ખતેલી સંરથા નથી અને એ રીતે તે ''કોંગ્રેસ'' કહેવડાવવાને લાયકનથા. હવે તે હોંદીએ! અને કલડૌની એક્ઝેક્યુટીવ ધરાવનારી દીંદી સંસ્થા થઇ ગઇ છે અને હીંદીઓની ગોંગ્રેસ હેદળ જાહેર રીતે જોડાએલી છે અને નાષ્યાકીય મદદ અને કાર્ય, પદ્ધતિને માટે હીંદીએ પર આધાર રાખે છે." જાન તા. ૨૭મીના મળનારી સભાના હેતુ "કાળા લોકાને સુર્ખાંક બરેલાં કૃત્યા કરવાને પ્રેરવા આદ્રીકન તૈશનલ કોંગ્રેસની ટાળકીપર હોંદીએ!એ સામુદાયિક લડતની ચેંજના લાદેલી છે तेने तेाडी पाडी भुनरेक थती अटडाववा ત્રા છે ત્વી સંસ્થાના પ્રમુખ **મી**. એસ. મે'ઘુએ 'નાટાલ મરક્યુરી'ને જગાવ્યું કે આદ્રીકન નેશનલ કાંગ્રેસે યરાપીયતાના ખાનગી રથેલા અને **હ**કાપર પ્રહાર કરી વર્ણુએદ તેાડી પાડવાની યાજના રચલી છે.'' તેમણે કહ્યું 🧎 ''અમારી સંરથા માને છે કે એવાં પગલાંતું અનિષ્ટ પરિણામજ આવશે અને તેથી તે સરકારની 'સાથે

એપ્પલાસથી પ્રગતીને માટે કાર્ય કરવા માગે છે. ું કાઇ પણ સરકાર સત્યાગ્રહ ની લાતની પરવા નહિ કરે અને નેટીવા કશાં પણ મેળવવાને બદલે ગુમાવશે." સભાના ખીજો હેત ઇમ્માન રૈલીટી એક્ટ (અનીતીના કાયદ્રા)ના એંમલ હીંદી અને તેટીવ સ્ત્રીએાને પણ લાગુ પાડવાનું અને ''મ્રસ્લીમ લગ્તાં'' જે તેટીવ આ આતે હોંદીઓ ના ધરામાં સંધરવાને માટે જવાળદાર છે. તેની સામે પગલાં લેવા સરકારતે કહેવાના છે. મી. બે'બ્રુએ કહ્યું કે ''આ ખાબતમાં વહેલું કંઈ પણ કરવા માં નહિ આવે તા બાન્ડ ક્ષેકા આ અનિષ્ટાને વધુ વખત સહન નહિ કરે. હીંદીએ અમારી સ્ત્રીએકને લર્ખ જમ કં≩વાતા મુરલીમ લગ્ત. જે અમારા રીત રિવાન્નેથી તદન જીદા છે, તેના આધારે પાતાના ધરામાં રાખે છે. એ તા અમારી સ્ત્રીએને રાખવાનું અને પાલીસથી છટકી જવાને એક બહાને છે. હીંદીએ અને તેટીવ ઓએ વચ્ચે ના આ સંગયી સેંકડા બીન કાયદેસર છાકરાં થયાં છે. એ વસ્ત અમે રાકવા માગીએ છીએ."

આ સઘળી ઉડાઉ વાતાે છે અને તે ખુનરેજી અઢકાવનારી નહિ પરંતુ ઉશ્કેરનારી ø. હીંદીએ! સામે મુકવામાં આવેલા અનીતીના અારાપાને પહેાંચી વળવાને **હ**યાત કાયદાઓજ પરતા સખ્ત છે. એ આરાપા હમણા મુકવાના દેત દેખીતી રીતે આદીકનાને હીંદીએ! વિરુદ્ધ ઉરકેરી મુકવાના અને ખીન-ગારાએન વચ્ચેનું અત્યંત આવસ્પક સંગઠન, જેનાપર આ દેશમાં તેઓના ઉદ્ધારના આધાર રહ્યો છે, તે થતું અટકાવવાના છે.

પાતાની જાતે પાતાના બચાવ કરવાને ખાતર, તેઓનું બધુ ઇચ્છનાર તરીકે,

જોઇએ આક્રીકતાને કાયમની ગલામી માં રાખવાનું જેમાનું એક માત્ર ધ્યાય છે તે વિઘસંતાષી-ભાના હાથમાં એ સંસ્થા રમી રહી છે. અમદીકના જી પ્રગતીને માટેજ કામ કરવા માંગતા હાય તા સૌથી મુખ્ય વસ્ત્ર તેમાનામાં પુરેપુર્વ સંગઠન થવું જોઇએ એ છે, કે જે સરકાર પાતાની એપાર્ટ દેડની યાજનાથી નષ્ટ કરવા ઇચ્છે છે. સરકાર સત્યાપ્રહની લડતની પરવા નહિ કરે_ એમ કડેલું ત્તદન ખાહું છે કેમકે તે અત્યારથીજ તેની પરવા કરી રહી છે અને તેને તાડી પાડવાને પાતાનાથી ખનતું સેધળું કરશે. લડત ચલાવનારા ર્ચાંદ્ર એ આશા રાખવીજ જોઇએ અને સદા જાગત અને સચેત રહેવં જોઇએ અને સરકારના **હ**થીયાર ન ખતે તેના સાવચેતી રાખવી **ને** કચ્ચે. **અક્ષ્રીકના પાતાના મુક્તિને માટે બહાર** ની મદદપર મદાર તુજ બાંધી શકે-ભાંધ**વા ને**ઇએ પણ નહિ. પાતાના જ પગપર ઉભવાથી તેઓ "સફળતા પ્રાપ્ત કરી શકશે. જો તેઓ સાચા હશે અને પાતાના ન્યાયા સવાલને ખાતર ગમે તેવી ઉશ્કેરણીએા છતાં હીંસાનું એક પણ કૃત્ય કર્યો વિના પાતાના જાન આપવા ત⊌યાર_ચશે તા તેઓને આખી સુધરેલી દુનીયાના માત્ર નૈતિકજ નહિ પરંતુ આર્યોક ટેક્રા પણ મળશે.

સોઉથ આદીકાના મુકીબર હીંદીએ! સામે વાજળી યા ગેરવાજળીપ**રો** પાતા તા રેપ્ય દાલવર્તા આફ્રીકનાએ એ વસ્ત ભુલવી નહિ જે⊎એ કે એ હીંદીએ। એ મહાન દેશના વત્નીએ છે કે જે દેશ જમતના સવળા કચડાએલા લાકા નું ખરૂં હિત ચાહનારા છે અને તેઓનું શાયણ કરવાની ઢાઇ પણ પ્રકારની આશા સેવ્યા વિના તેએાની ઉત્રતિ અર્થે માતાનું સધળું કરવા ઇચ્છે છે અને કરવાના પ્રયત્ન કરી રહ્યો છે. એવા દેશની શુબેચ્છા જીતવામાંજ આદીકનાના લાબ રહેલા

આ નવી સ્થપાએલી સંસ્થાની એક આદ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસની વડાલાત 'ખાસ નોંધ લેવા જેવી ખીતા એ છે કરવાના અમે દાવા કરતા નથી. તે 🥻 ''ઘણા એક નેટીન ચીફા અને ઉચ્ચ અધિકારીઓના પાતાની પાછળ સમર્થ છે. હતાં આદ્રીકતાનું જેમાં ટેકા છે એવા એ સંસ્થાના દાવા છે, હિત અને સુખ રહેલું છે તે સઘળાંને - અને તે જણાવે છે કે પાતાની સરકારી नाइरीना कारणे तेका सक्षीय रीते तेने આ કહેવાતી નવી સંરથાનાં પગલાંને સાથ આપી શકતા નથી. આ 'નાટાલ અમારે સખ્ત રીતે વખાડી કાડવું મરક્રયુરી'ના દેવાલમાંથી અમે ટાંક્યું છે અને તેની સાથે સાથેજ એજ પત્ર માં પ્રસિદ્ધ ચએલાે બીજો એક હૈવાલ પણ અર્થસૂચક દ્રાે⊎ તેની અહીં નોંધ લાઈએ છીએ એ નીચે પ્રમાણે છે:

ડરબનના સ્થનીસીપલ સ્ટાક બાર્ડે સીડી કાલન્સીલને બલામણ કરેલી છે . કે અમે સ્યુનીસીપાલીદીના વડા સરદાર (ન્દ્રના) ત્રક્ષ રાજક્ટુમ્બના પીકાત્રક્ષને भवता था. १५०ना साझीयाखा अपरांत -વધારાની વાર્ષિક પા. પગ્ની રકમ તૈના અંગત ખર્ચને માટે જાપાવી તોઈએ, બાર્ડની બલામણ નેઠીય એડમીનીસ્ટ્રેશન ડીપાર્ટમેન્ટના એક્ટીંગ મેનેજરના રીપાર્ટપરથી યએલી છે. તેએ જમાબ્યું હતું કે વડા સરદારે પાતાની રાજની જવાબદારીઓ ઉપરાંત વધારાની ફરકો ઉડાવી હતી કે છે રાહેરને ઘણીજ લાબદાયી થઇ પડી હતી. ત્રુલ રાજકુટુમ્બના માધ્યુસ તરીકે ઝુલુઓમાં તે કમ્ચ દરજનો અને વગ ધરાવે છે અને નેઓને તેની ડાહી શીખામણુ ઘણા પ્રસ'ગાએ રાજ સત્તા પ્રત્યેની વકાદારા ટકાવી રાખવામાં ડીપાર્ટમેન્ટને ઘણી મદદરપ થઇ પડી છે. તેશિય તૈતાઓની સમાઓમાં ખરૂં સરકારી હબ્દિબીંદુ દર્શાવવાને તેની લણીવાર જરૂર પહે છે અને વધુ માં તેની નાકરીના સાધારણ વખત e પરાંત તે વ્યક્તિગત ના કરીયાતાને તેઓની મુશ્કેલીઓમાં સલાહ આપવા નું પણ કામ કરે છે. એ કાર્યને માટે તે વધારતા વખતના પગાર માંગી શક્તા નથી.

આ ઉપરથી સઘળા વિચારવાન લાકાના મનમાં "રાજ સત્તા પ્રત્યે વકાદારી હકાવી રાખવાને" સરકાર તરફથી અખત્યાર કરવામાં આવતી શંક્તિ રીતાને વિષે વહેમ ઉપજયા વિના નહિ રહે, અને આ નવી રથપાએલી સંરથા આદ્રીકનાની પ્રજાપીય સંસ્થા છે કે સરકારની હાછકા કર નારી સંરથા છે એ શંકા પણ ઉપ-રિયત થયા વિના નહિ રહે.

મી. એલ. ડબલ્યુ. રીચનું અવસાન

દ્યું થું જ લાંળી મુદતની માંદગી ભાગવ્યા ભાદ ૮૪ વર્ષની ^{*}વયે મી. એલ. ડબલ્યુ. રીચનું જોહાનીસબર્ગમાં અવ-સાન થયાના શાકજનક ખળર ગયા શનીવારની રાતે અાવ્યાં હતા. મી. રીચ ૧૯૦૩ થી ૧૯૧૪ સધી ગાંધીજી આ દેશમાં હતા તે દરમીયાન તેમના તીકટના સાધીઓમાંના એક દ્વા. . મી. રીચ ગાંધીજીના હાથ નીચે વડીલ તરીકે આર્ટીકલ થનાર પહેલા કારાપીયન હતા. ટ્રાંસવાલના એશીયાટીકા વિરૂદ ના અન્યાયી અને અપમાનભરેલા કાયદા સામે એ દિવસાની ગાંધીજીના તેતત્વ હેટળ ચાલેલી સત્યાગ્રહની પ્રચંડ લકત દરમીયાન મી. રીચને આ દેશના એશીયાટીકા અને બ્રીટીશ સરકાંર અને પ્રજા વચ્ચે એક મધ્યવર્તી તરીકે ઇંગ્સાંડ માકલવામાં આવ્યા હતા. ત્યાં તેમણે આ દેશના એશીયાટીક સવાલ विषे धीटननी प्रकाने काशाहार राभवा નં ઘણાં ઉપયોગી કાર્યકર્સ હતું. પાછળના વર્ષોમાં તેમણે સાઉથ આ-કીકામાં તેમજ અન્ય સ્થળાએ પાતા તા ધ'દો. સ્થે હતા.

મી. રીચના અવસાનથી 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ને એક જીવનબરના સાથી તી ખોટ થઇ છે. આ પત્રની ૧૯૦૩ માં રચાપના થઇ ત્યારથી તેની સાથે તો તેમના સંખંધ હતા અને જ્યાં આ પત્ર પ્રકાશિત થાય છેતે મહાત્મા ગાંધીજીએ સ્યાપેલ શીનીકસ સરયાના તેઓ એક ટ્રેર્રદી હતા. અને મરણ પર્યંત એ પદપર રહ્યા હતા. / કેટલાંક વર્ષોથી. મી. રીચ 'ઇન્ડિઅન ઓ-પિનિઅન'માં નીયમીત લેખા લખતા હતા. તેમના લેખા બૌહિક, નૈતિક અને આપ્યાત્મિક ઉચ્ચ ધારણનાં હતા અને ઘણા વાચકા તે રસપુર્વંક વાંચતા અને કદર કરતા હતા.

મી. રીચ એક ચસ્ત થીયાસાપ્રીસ્ટ **હતા.** શ્રીમદુભગવદ ગીતાના તેમણે ઉડાે અભ્યાસ કર્યો હતાે અને ખાસ કરી પાતાના જીવનનો છેલ્લાં કેટલાંક વર્ષો દરમીયાન તેમને જે શારિરિક ં કષ્ટા વેઠવાં પડયાં તેમાં તેનું જ્ઞાન તેમને આશ્વાસનરૂપ થ⊎ પડશું હતું. તેમના બન્ને પગ કપાવાથી તેઓ અપંગ થની ગયા હતા. તેમના પહેલાં ધર્મપતિન ઘણા વર્ષોપર ગુજરી ્ગયાં હતાં અને બીજાં પહિન જે તેમની વહાવસ્થામાં ધણાજ વાત્સલ્યથી સેવા કરી રહ્યાં હતાં તે એક વર્ષપરજ અચાનક આ ફાની દુનીયાના ત્યાત્ર કરી ગયાં અને મી. રીચને તેમની વ્યપ'ગ દશામાં એકલા મુકી ગયાં. એ સખત કટકા પડવા છતાં પણ મી. રીય અપુર્વ શાંતી ટકાવી રાખી આનંદી રહ્યા અને છવનને તાત્વિક દ્રષ્ટિથી નિહાળી રહ્યા હતા. ઍ સઘળું ગીતાના તેમણે કરેલા ઉંડા અભ્યાસનેજ આબારી હતું. એકાદ માસપર તેઓ સાવજ અપ'ગ બની 'ગયા અને હૃદય રાગના કારણ નર્સા'ગ હામમાં લઇ જવા પડ્યા ત્યારથી તેમણે 'ઇન્ડિઅન એાપિનિઅન' માટે લખવા તું બ"ધ કર્યું. છેલ્લાં થાડાં વર્ષો દરમીયાન મી. રીચને જે મહાન કપ્ટા વેઠવાં પહેલાં તે જોતાં મૃત્યુળાદ તેમને હજુ વધારે સહન કરલું પડે એલું બાગ્યેજ કક્ષ્પી શકાય. સ્વાર્થ દ્રષ્ટિએ

જોતાં તેમના અવસાનથી પાછળ રહેલા ઓને સ્વાભાષિક દુ:ખ થયા વિના નજ રહે પરંતુ ખરી રીતે જે મહાન વેદના તેઓ બોગવી રહ્યા હતા તેમાં થી મુક્તિ અપવા માટે ક્યરને આબારજ માનવા ઘટે. સ્વર્યસ્થ પોતાની પાછળ બે પુત્રીઓ અને બે પુત્રા મુક્ત અપને હોંમત બહ્યે અને સ્વર્યસ્થ નોંગના ધીરજ અને હોંમત બહ્યે અને સ્વર્યસ્યના આત્માને ચીરશાંતી બહ્યે.

નાંધ

કેમ નહિ વર્તવું તેના પાઠ

સાઉથ આપ્રીકામાં અશસધરેલા લાેકામાં આપસ આપસમાં મારામારી અને ખુનરેજીના ખુનાવા ખુનતા આપણે ઘણી વખત સાંબળીએ છીએ. તેને માટે તા જ્યારે જ્યારે એલા બનાવા ખને ત્યારે ક**હે**વાતા સધરેલા લોકા નેટીવાની હાંસી કરે છે અને સાઉથ ચ્યાપ્રીકાનાં સધરેલા સમાજમાં રિવકારા વાને નાલાયક તેરીકે તેઓને વખાડી કાઢવામાં આવે છે. એવા બનાવાને માટે સ્વલ્ય આપી દેવામાં આવે છે અતિશયાહિતભરી વાતા ઘડી કાઢવામાં આવે છે અને રાજતાંત્રમાં અવાજ ધરાવવાને આ લાકા હજા કેટલા પછાત છે એવું બહારની દુનીયાને સમજાવવામાં આવે છે. હવે એથી ઉલડું બનવા લાગ્યું જણાય છે. એક અઠવાડીયાંપર ટેડ સુનીયનના નેતા મી. સાલામન સેક્સની સપ્રેશન એાક્ કામ્યુનીઝમ એક્ટની રૂએ ધરપકડ **થ**વાયી જ**હે**ર સભામાં **કે**ટલાં માર્યા ભાંગ્યાં એ જાહેર પ્રજાએ જાણ્યું તેના થી વિરૂદ્ધ ડેા. દાદુ અને બીજા બીન-ગારી પ્રજાના નેતાએાની ધરપકડ થઈ : ત્યારે લેાકાએ અત્યંત ઉશ્કેરણી ભર્યા સંજોગામાં પણ કેવી શાંતી જાળવી એ જાણું અને તે એટલે સુધી 🥻 પાેલીસ ખાતાના વડા અમલદાર તેની જાહેરમાં કદર કરવાને પ્રેરાયા. હવે ગયા સામવારની રાતે જોહાનીંસખર્ગ માં સાઉથ આદ્રીકામાં ગારા સુધારાનું અત્યંત કાળજી પૂર્વંક રક્ષણ કરનારા એામાં સ્થાપસસ્થાપસમાં મારામારી થએલી હૈાવાના ખબર આવ્યા છે. એ મારામારીમાં છુટથી મુકકા બાજી ઓ થઇ અને પથરા ફેંકાયા. એ પ્રસંગ યુનાઇટેડ ડેમાેકેટીક kન્ટની જાહેર સબાના હતા જેમાં મુખ્યત્વે કરી ટાર્ચ કમાન્ડાના સબ્યા હતા. નેશ નલીરંટાએ તેમાં રમખાણ શરૂ કર્યા કહેવાય છે. ત્રીસ ધાયસ થએલાને ઢારપીટલમાં લઇ જવામાં આવેલા જણાવાય છે. ઘણાને પડાશમાં રહેલા બે ખાનગી દાકતરા એ ધ્યાન આપ્યું હતું. શાંતિ સ્થાપવાને પેાલીસ તરફથી કરાા બળાત્કાર થયાના ખબર નથી.

ની ઢાઇ પક્ષપાત ઢાય એ સ્વાં-બાવિક હતું. ખીત-ગારાએ એ જો એવું કૃત્ય કર્યું **કો**ત તેા પાલીસ પર જોસથી તેઓનાપર હાડી પડી ઢાત અને યમણા લોકા તેના મારથી ઘવાયા દેાત. બીન-ગારામ્યો પાતાના વર્તન માટે ગર્વ લઇ શકે છે પરંતુ રખે અભિમાનમાં બહુ તણાઇ જતા તેઓએ નમ્ર બનવ જોઇએ ચ્મને પાતાનું સમતાલપણું જાળવી શક્યા છે તે ખદલ ⊎ધરના આ બાર માનવા જોઇૐી. જો**દ**ાનીસળગ^૧માં બતેલા આ બનાવ અત્યંત શાચનીય છે અને બીન-ગારાઓએ ક્રેમ નહિ વર્તાવ' તેના પાદ શ્રીખવનારા છે. બસામાં એપાર્ટલેંડ

કેબ્રુઆરી તા. ૨૨મીએ પ્રષ્કરનાય સુચીત તીવારી ડરખન સ્યુનીસીન પાલીટીની એક બસમાં બીન ગારાએ। માટે ખાસ રાખવામાં આવેલી હતી તે એક્ક પર નહિ ખેસતાં બીજી બેઠક પર એડા હતા અને કન્ડકટરે એ બેડક ગારાઓ માટેજ છે એમ કહેવા છતાં ત્યાંથી હ્રદયા નહિ. તેમણે કહ્યું 🥻 તે એ બાબતના ટેસ્ટ ક્રેસ કરવા માંગતા હતા. ગયે અઠવાડીયે તેમને ડરબન મેજરટ્રેટ ક્રાર્ટમાં ખડા કરવામાં આવતાં પા. ૧ તેા દંડ અથવા પાંચ દીવસની ક્રેક્લી સળ કરવામાં મેજરટ્રેટ મી. છ. ખીટીએ કહ્યું કે મ્યુનીસીપલ ધારા ખાટા છે કે નહિ એ નિર્ણય કરવાનું મને કહેવામાં આવ્યું નથી. તેનાે અમલ વાજળી રીતે કરવામાં આવ્યા હતા કે નહિ ઐજ નિર્ણય કરવાના હતા. તેમણે કહ્યું કે દેખીતી રીતે ડાંસપાર ખાતાં એ જીદા જીદા વર્ગના લોકોની જરૂરી યાતાના ખ્યાલ કર્યાજ હશે અને તેઓને માટે બનતી સગવડ પુરી પાડી

બસોમાં એપાર્ડ હેડને લગતા સ્થનીસી પલ ધારાઓ ખરાઇકથા ખેતરા એ સિવાય ટેસ્ટ કેસ કરવાના કશા અર્થ નથી. આપણી લડન એપાર્ટલેડની સામે છે. ડુંક મુદત પર જ્યારે શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ અતેક વખત બસા માં નીચેના બામમાં મુસાકરી કરી હતી છતાં તેમની સામે કશાં પગલાં લેવામાં આવ્યાં નહેતાતાં. તેમને વિધે અપવાદ કરવાનું શંકારણ હતું? એ ધારા અન્યાયી અને અપમાનભરેલા લાગતા હૈાય તેના વિરાધ એક જ રીતે કરી શકાય, અને તે એ કે તેને નમવ નહિ અને જે સજા બાેમવવી પડે તે બો **બવવી. દં**ઢ ભરી દઇને ન**હિ** પરંતુ જેલ જઇને.

એપાર્દ હેંદ્ર એટલે શું?

જણાવાય છે. ઘણાને પડેાશમાં રહેલા જીન તા. ૧૨ મીના ધારાસબામાં એ ખાનગી દાકતરા એ ધ્યાન આપ્યું સરકારની એપાર્ટ હેડની નીતીપર બાેલતાં હતું. શાંતિ સ્થાપવાને પાેલીસ તરફથી નેટીવ એફેસના પ્રધાન ડા. ફરવુઅર્ડે કરાા ળળાત્કાર થયાના ખળર નથી, કહ્યું કે તેશનલીસ્ટ સબ્યોને એ નીતો છતાં પાેલીસ પણુ નેશનલીસ્ટ સરકાર વિષે કશી શ'કા છેજ નહિ. ગારા સુધારાને ટકાવી રાખનારી અને ગારાને સાઉથ ખાદીકામાં માલીક તરીકે રાખ નારી નીતી તરીકે તેઓ ગેપાર્ટાંકેડને અપુર્વ ઉત્સાહથી વધાવી રહ્યા છે.

ડરબન એકસરેન્ડેડ પાવર્સ ઓર્ડીનન્સ સામે વિરોધ

ડરળતની સંયુક્ત રેટપેયર્સ એસો સીએશને એડમીનીસ્ટેટરને અરજી કરી છે કે ડરળન એકસટેન્ડેડ પાવર્સ એાર્ડી નન્સ પસાર કરતાં પહેલાં તેમણે એસાસીએશનને પાતાની રજ્યઆવા કરવા દેવી જોઇએ. ઉકત એાર્ડીનન્સ થી સીટી કાઉન્સીલને પાર્કો અને ખીચે: પર એપાર હેડ દાખલ કરવાની સંપૂર્ણ સત્તા મળશે. એડમીનીસ્ટેટરપર એસો સીએશને લખેલા કાગળમાં જણાવ્યં છે કે આ એાર્ડીનન્સ પાસ કરવાથી હીંદીઓ જે જાજજાજ સગવડા ભાગવે છે તે પર પણ કામ સુકારો. અવાજ અને મતાધિકાર વગરના લાકોને લાગ્ર પડતા કાયદા પસાર કરતાં 🛰 લાકાની ⊌≈છાઓ અને અભિલાપાઓનં **ર**ક્ષણ થવું જોઇએ. ડરબનના હીંદીઓ વડે વસાયેલા લત્તાઓ તરફ ફેટલી નિષ્કાળ છ વર્તી **રહી** છે તે તરફ આપને ધ્યાન ખેંચાવાની ભાગ્યે જ જરૂર રહેતી હાય. એ લત્તાઓમાં રસ્તાઓપર બત્તી, સુધ-રાઇ, પાણી જવાની નીકો વિગેરેની સગવડા ઘણીજ અસંતાપકારક છે. છાકરાંઓ માટે રમત ગમતના મેદાતા ના તા સર્વથા અભાવ છે.

સેનેટ ઉડાડી મુકેલા નેશનલ

કનવેનશતના ડરાવ નાટાલ પ્રાંતિક ક્રાઉન્સીલે સાઉથ આપ્રીકાના બંધારણના સવાલપર નવું નેશનલ કનવેનશન બરવાના કરેલા ઠરાવ, જેના સમર્થનમાં ડરૂબનમાં અગાઉ કદી નહિ મળેલી એવી ગંજાવર સબા મળી હતી; એ કરાવ સેનેટ સમક્ષ મુક્લામાં આવતાં ૧૭ વિરુદ્ધ ૧૩ મતે ઉડી ગયા હતા. સરકાર પક્ષના સેનેટરાએ વિરુદ્ધ મત આપ્યા હતા અને યુનાઇટેડ પાર્ટી અને મજુર પક્ષના સેનેટરાએ અને નેટીવાના પ્રતિનિધિઓએ પક્ષમાં આપ્યા હતા. નેડીવે:નાં પ્ર!તનિધિ સેનેટર ડળલ્યુ. ખેલીંજરે કહ્યાં કે નેટીવાના પ્રતિનિધિઓને જેને પુછવામાં આવ્યું હોત તા સેનેટર કલાક સનના હરાવ જે રીતે ધડાયા હતા તે રીતે ઘડાયા ર્નેદિ હોત. ઘણા ખરાવિરાધ પક્ષના સબ્ધા નવું કનવેનશન ભરાય એ અગત્ય તું માતે છે. હું તેને ટેકા ચ્યાપીશ પરંતુ યુનાઇટેડ પાર્ટીએ એવે। નિશ્વય કરેલા જણાય છે કે એ કનવેતશન **યુરાપીયનાનું જ હેાવું જો**કએ. એવું કનવેનશન બરાવાનું જ હોય તાે દેશની સમક્ષ આજે જે પરિસ્થિતિ ઉભી થમેલી છે તેને તે પહેંચા વળા નહિ શકે. મી. બેલીંજરે એવા સધારા સુકયા કે કનવેનશનના કાર્યક્રમમા ''આપ્રીકના અને અન્ય નાન યુરાપીયના ને ક્રમશ: મતાધીકાર આપવાનું ઉમેર વામાં આવે કે જેથી સતીવનના કાવદા

થયા બાદ આ દેશે જે દરજબો પ્રાપ્ત

કરેલા છે. તે દરજજાને સ્થિતિ અનુ સરતી થાય." સુધારા ૨૮ વિરૂદ્ધ એ મતે ઉઠી ગયા હતા. યુનાઇટેડ પાર્ટી, લેખર પાર્ટી અને સરકારી પક્ષ ना सेनेटराओ विश्व भत आध्या बता ભને તેટીવાના પ્રતિનિધિએા સેનેટર ડળલ્યુ. છ. બેલીંજર અને એચ. પાર કરે પક્ષમાં આપ્યા **હ**તા.

કાળા ગારા વચ્ચે આક્રીકાના

ભાગલા

ન્યુઓર્ડરના ન્લીડર મી. ઓઝ-વા∉ડ પીરાં⊅ ગયે અઠવાડીયે પ્રીટારીયા માં એક નિવેદન કરતાં જણાવ્યું હતું કે રાજકીય પક્ષા વચ્ચે સંધી કરવાના વખત આવી લાગેમાે છે. તુરતજ અ'ધી કરવામાં નહિલ્યાવે તેા ગ્યાપ્રીકા માંથી યુરાપાયતાને ગાંસડા પાટલાં માં**ધ**વા પડવાતું જોખમ ર**કે**શે.

આજે જો આદીકાના ગારાએ! સાંમઠીત થઇ ઉભાશે નહિંતા તેમ્મોના .દ્રહાડા ભરા⊎ મયા છે, હયાત પક્ષેા **વચ્ચેના મતભે**દા કરતાં એ જોખમ એટલું બધું વધારે 🖲 🕽 રાજકોરચુના ક્ષેત્રમાં સંધી થવી આવશ્યક છે. બી. પીરાએ કહ્યું કે ર'મબેદના સવાલના મારા ઊદલ એ છે કે આદીકાના કાળા **અને** ગારા વચ્ચે ભે ભાગ પાડવા જોઇએ. અને તેની આજપીજ શરૂ આત થવા એઇએ.

બ્રીડનના મજીર પક્ષની નીતી

થીટનના મજીર પક્ષે પાતાની નીતી દર્શાવનારૂં એક નિવેદન બહાર પાડ્યું છે. તેમાં જણાવ્યું છે 🖫 ધ્લીટન અને આક્રીકાના લાકા વચ્ચે કાયમની મૈત્રી ના આધાર ખરૂં લાકશાસન અને આર્યીક સ્થીરતા સાધવામાં સઘળી જાતીના લાકા વચ્ચે સંપુર્ણ સ**હ**કાર મેળવવા ઉપર રહ્યો છે. નિવેદનમાં **≩ામનવેલ્ય**ને વિશ્વસમાજ સ્થાપત્રાની દિશાએ સહિય મદદ કરનાર આંતર રાષ્ટ્રીય સરયાના એક મહાન નમુના રૂપ વર્સ્સવવામાં અંબ્યું છે, કારણ તે પાતાના સભ્ય રાજધા અને બહારના રાજયા વચ્ચે સહકારપર કશી મર્યાદા - એકા સુકતું નથી. વળી શુરાપીયન પ્રજા અતે એશીયા અને આદીકાના લોકા વચ્ચે તે જોડાથ કરનારૂં છે, જેનો અમૃત્યતાના આંક બવિષ્યના વધીમાં ઓછા નહિ નીકળે. ' વધુમાં નિવેદન જ્યારે છે કે અનેક જાતીઓના લોકોના વતન તરીકે કામનવેલ્યના બાવિના આધાર સલળા પ્રકારના જાતીબેદા નાબુદ કરવાપર રહ્યો છે. મળ્યુર પક્ષ માને છે કે પ્લીટન પર ડામનવેલ્યના સલળા લોકોની સુખાકારી જોવાની મહાન જવાયદારી રહેલી છે. નાહ કે માત્ર યુરાપીયનાની, સૌને ક્રમશ: સમ.ન સામાછક, આર્યીક, ઔદ્યોગીક અને राजधीय ६३) मणे तेनी भात्री अपानी જ જોઇએ. આદીકા ખંડના અન્ય ત્રારા લાકાની સાથેના આખા વ્યવહારનાં ર્ધાટને આદ્રીકનાના હિતાના રક્ષક તરીકે પેતાના ભાગ ભજવવાના છે અ તેએ ખાસ ધ્યાનમાં રાખલું જોઇએ.

મનમાં ભુરાશ હાય ત્યાં લગી સત્યાત્રહ અશકય છે

ડિંગુ ત્યામહીના આચરણે ભવથી પ્રેરાયેલા હોવા નહિ જોઈએ પરંતુ અંતરનાદથી પ્રેરાયેલા હોવા જોઈએ અને ઝત્યાન પ્રદ્રીએ પોતાના હેતુઓ પોતાના વિરોધીઓ પ્રત્યે મનમાં ખુરાશ રાખીને સાધવાના વીચાર કરવા નહિ જોઈએ પરંતુ તેમના પ્રત્યે માત્રભાવ બતાવી તેમને જીવી લેવા જોઈએ. 'હું જોઉ છું કે બીજી શરત સ્વિકઃરતાં ઘણા લોકા સઉગચાય છે. તેઓ કહે છે: 'બુરં કરતાશાઓ પ્રત્યે કોંઘ હત્પત્ત થતા રાષ્ટ્રા કેમ શકાય? મતુષ્ય સ્વભાવતા એ વિકહ્ધ છે. ખુરૂં કરનારથી ખુરી વસ્તુને છુટી કેમ પાડી શકાય? ખુરૂં કરનાર પત્યે ક્રોધ કર્યાં વિના ખુરી વસ્તુ પ્રત્યે ક્રોધ કરી કેમ શકાય ?' એક પિતા પુત્ર પ્રત્યે ક્રોધ નથી કરતા પરંતુ ઘળી વાર તેના ખુરાં ફત્યા પ્રત્યે અરાં મત ઘર્ક પાતાની અંત પર કષ્ટ ઉઠાવી લે છે. એવાં વ્યરસપરસ વર્તનથીજ પિતાપુત્ર વચ્ચે મીત્રતાના સંબંધ ટળ રહી શકે છે. એ માં વર્તન ના અભાવ થતાં એવા સંબંધના અંત આવે છે. આ આપણ હમેશના અતુપ્તના હોય છે અને એપીજ 'ક્છયાનું મ્હોં કાળ' કરા' એ કહેવત પડી છે. આપણા આ ખાનત્રી સંબંધના નિયમ સરકરને વાગુપડીએ તાેજ આપણે શાંનીથી રહી શકાશું અને ભયષી મુક્ત પણ શકાશું. ખાનગી વ્યવહારના નીયમ સરકાર સાથેના સંબંધને લાગુ પાડી શાય કે કેમ અને પ્રેમના કાયદા બન્ને પક્ષના સાથ હાય તાે જ અમલમાં મુષ્રા શકાય એવા શંકાને રથાન નથી - સત્યાયહમાં **બન્ને** પક્ષનાે સર્જા**યહ** હોય છે ત્યાં સત્યાયહના જરૂર જ નથી પડતી, પ્રેમના કરોાટીને માટે વ્યવકાશ જ હોતાે. નથી. સત્યના આગહ ત્યારેજ થાય છે જ્યારે બેમાંથી એક પક્ષ અઝત્યાચરણ અને અન્યાય કર છે. ત્યારેજ પ્રેમના કરોાડી થાય છે. એક પક્ષ મીત્રતાની જવાબદારીને ભંગ કરે છે ત્યારેજ ખરી મીત્રતાની કસોડી થાય છે. સરકારની સામે આપખુને ક્રીધ થાય છે ત્યારેજ આપણે સઘળી વરતાઓને ચાહવા મંડીએ છીએ. આ રીતે અરસેપરસ અવિશ્વાસ અને બરાશ વધતી નવ છે. પરંતુ ને સરઠાર સામે આપણે જરાપણ ક્રોધ ન કરીએ પરંતુ તે સાથે તેના શસ્ત્રળગળી ડેરીએ પણ નહિ અને જેને આપણે અન્યાય માનતા દ્રાેઇએ તેને નમીએ નહિ તેા અન્યાય આપાઆપ દુર થઇ જાય અને સમ નતાનું આપણું ધ્યેય સહેલાઈથી સાધી શકોરો. આ સમાનતાના બાધાર પધુબળના પધુબળથી જવાબ આપવાની આપણી શક્તિપર નથી રહ્યો પરંતુ પયુભળના ડર રાખ્યા વિના આપણા સ્થાનને મક્કમયત્રે વળગી રહેવાની આપણી શક્તિ પર રહ્યો છે. અને ખરી નિર્માયતા પ્રેમ વગર અશક્ય છે. મનમાં બુરાશ હોય ત્યાં લગી સત્યાત્રહની ચાપ્પની છત થવી અશક્ય છે. પરંતુ જેઠા પાતાને નિર્ભળ માને છે તેઓ પ્રેમ બતાવી શક્તા નથી. આથી દેશેજ સવારે આપણે - દિવસને માટે સૌથી પ્રથમ આ ડસવ કરીએ: પ્રથમિત કાઈથી પણ હું ડરીંગ નહિ; માત્ર ઇસરથી જ ડરીશ. કાેઇલ પક્ષ દું ખુરૂં ઈચ્છાશ નહિ. દું કાઈના અન્યાય સર્દેન નિંદ કરૂં. અસત્યને હત્યથી જીનીસ અને અસત્યના વિરાધ કરતાં સઘળાં કચ્ટા સહન કરી લઈશ."

–ગાંધીછ.

ચર્ચાપત્ર

દિવાળીના તહેવારની ઉજવણી

સાહેળ,— તા. ૬ જીતના 'કન્ડિગ્યન આપિનિઅન'માં ઉપરનાં મથાળાં નીચે ત્રાં. રામલાલ લ. હરિભાઇએ આ પ્રમાના નિવેડા આપ્યા છે. તે પર વધુ ખુલાસાે કરવાની જરૂર જણાય જે ઉદ્દેશથી આપણે દિવાળી ઉજવીએ છીએ તે ઉદ્દેશને તિલાજિલ આપવાપર્શ્વ રહેવંજ નથી

દિવાળીના પર્વ સતકાળથી હોંદુઓ ઉજવતા આવ્યા છે, અને અમાસનો દિનજ દિવાળી તરીકે મુક્કરર કરવામાં આવ્યા છે.

કાળી ચૌદશ એ નરકાસર પ્રજનના દિવસ મનાયા છે. એ દિનને દિવાળા નું ૩૫ માપી દેવું, અને સમસ્ત હીંદુ જનતાને એ દિવસે દિવાળા દિન भनोववा आग्रह ५२वे। એटने स्समस्त હીંદુજનતાને ખાટા માર્ગે દારવે. એ અધિર નગરીનાં ત્યાય જેવું છે.

કાળા ચૌદરાને દિવાળી ઝાનવી એ માન્યતા સ્વભાવિક રીતેજ ભાલભરેતી છે, 'અને એમાં સુધારે≀ દાખલ કરાવવા એજ સમજી હોંદુઓની ધરજ છે. તામીલ, તેલુગુ લાકા હોંદુધર્મમાં ત્માનતા હૈાય ઐમની એ માન્યતામાં ગેરસમજ પ્રવર્તતી હાેય તા એમએ દાંદુધર્મનાં એક્ઝીકરણ માટે કાળી ચૌદરા દિનને જતા કરીને કાયમને માટે અમાવાસ્યા

'ઇન્ડિઅન ઐરાપિનિઅન'નાં તંત્રી જોઇએ. એથી આપણાં એ દિનની ઉજવણી પાછળનાં ઉદેશને કાઇ પણ રીતે તુકસાન થવાનુંજ નથી.

> પરંતુ દિકરા આપીને દિકરી લેવી, अने दिश्री आधीने दीश्री क्षेत्री એવા રીતે દિવાળી દિનને ફેર ખદલી કરવી એ શું હોંદુધમીવલંબીએ માટે શાબારપદ છે ખરૂં? એક વરસ કાળી ચૌદશને દિવાળી માનવી અને ખીજે વરસે અમાસને દિવાળી માનવો એ શું એક્ટ્રીકરણ કરવાની રીત છે? હોંદુ-પંચાંગની બચુતરી પ્રમાણે જે દિવસ हिवाणी हो। अ हिपसने अनुसरीने ज સમસ્ત હીંદુજનતાએ દિવાળી ઉજવવી જોઇએ. એમાં હીંદધર્મતી 'શોબા રહેલી છે.

> > પ્રાવ્યુલાલ હીરાભાઇ.

પરસુર છુ

—સાઉથ કાેસ્ટ જંફાન (ડરયન) ના ળુના અને જાણીતા વત્ની સાની કાક કાયડનું શનીવાર તા. છમીના હદયની ખીમારીથી સેન્ટ એડન્સ હારપી ટલમાં ૬૨ વર્ષની વયે અવસાન થધું. રવર્ગસ્થ પાંત્રીસ વર્ષે એક વર્ષ ઉપર જ સ્વદેશ યાત્રાએ ગયા હતા. ઘણા भद्रेनत अने साहसिक्ष्यता अने सानी ના ધંધા ઉપરાંત મીસ્ત્રીનું કામ પથ शाभ तरीह करता दता अने तेमां हिनतेल हिनाणी तरीके स्वीकारवे। इशल बता. स्वर्भस्थनी दबन क्रीया

તેજ વિવસે કેટામેનર રમશાનમાં થક હતી. સ્વર્ગસ્ય પાતાની પાછળ વિધવા, ચાર પુત્રા અને ભે પુત્રીઓને અને બહેાળાં કુટુમ્બને શાક કરતાં મુક્રી ગયાં છે. સ્વર્ગસ્થના આત્માને કંધર ચિરશાંતી બસે.

--- મી. સેમ ખાન, જેમને સપ્રેશન એક ફ્રામ્યનીઝમ એક્ટની રૂએ પાર્લી મેન્ટના તેટીવાના પ્રતિનિધી તરીકેના પદપરથી ભરતરફ કરવામાં આવ્યા છે તે હવે પાતાના, વકીલાતના ધર્ધા ઉપરાંત દાકતરી અભ્યાસ કરવા ધરાદા રાખે છે. આ વર્ષે તા માર્ક થયું હેાવાયી આવતાં વર્ષથી કેપટાઉન યુની વર્સીડીમાં દાખલ થશે

—ખેર્ત વાડીની ઉચતિની તપાસ પરથી માલમ પડ્યું છે કે મે ની આખરી સુધી યુતીયતના કર પ્રત્રણાઓમાં સુકા દુકાળની રિયતિ પ્રવર્તતી હતી. તેમાંનાં ૩૪ ક્રેપમાં, ૨૨ એ ગરેજ ફી. રટેટમાં, પાંચ દ્રાંસવાલમાં અને ૧ નાટાલમાં હતું.

—લુઇરટ્ટીખાર્ટ (ટ્રાંસવાલ) ના શ્રી. બીખાબા⊎ પરશુબા⊎ઐ પાતાના પિતાથી પરબબાઇ દાજીબાઇના મેહન બાઇ ગાપાળભાઇ દાજુબાઇ સ્વદેશમાં લ્પ વર્ષની વેયે તા. ૩૦-૫-૫૨ના રાજ રવર્ગવાસી થયા છે તેમના પ્રણ્યાથે મહાતમા ગાંધી સમારક ફન્ડ માટે પીનીકસ સંસ્થાને ખેગીની માકલી **છે** જે સાભાર સ્વિકારીએ છીએ.

રવીશંકર મહારાજ અને ગાંધીજી

કરા છા?"

"61."

ગાંધીજી તે પ્રહયું. ''જરા જરા અશકતી

લાગે છે.'' મહારાજે કહ્યું. "શું કામ

માંજું છું. પાયખાનું સાક કરૂં છું

અને કાંતું છું." ''આ બહુ મહેનત

નું કાર્મ નથી ? વારૂ આટલું કામ

તાે કરી શકાય છે ને ? ''

''ઝાડુ કાર્ઢું છું રસોડાના વાસણ

વું ધારે પંડતી શકતીના સંચય એ તેમનું ફકત પાણા રતમ વજન ઘટયું પણ અંધીજીને મન અપરીયહતત હતું. "શકતી એાછી યાય છે?" તા ન'ગ છે. એ અંગે મહારાજ રવીશંકર આ પ્રસંગ વર્ષાવે છે.

''જેએ અનાજને સંધવાની શોધ કરી છે તેણે સારી શાધ નથી કરી. રાંધવા–કરવાની કડાકૂટ શા માટે જોઇએ ! કળ અને અનાજ વનપક્વ જ ખાવાં જોઇએ. એમાં વધારે કરકસર છે."

મદાસની મુસાકરી દરમ્યાન કાચા અનાજના પ્રયાગ વિશે સાંબળી આ-વ્યા પછી ગાંધીજીએ કહ્યું. આ વાત કર્યાપત્રી ગાંધીજી એ પ્રયાગ કરવા ના હતા. મહારાજ ઉપર તેની અસર થ∀.

થાડા વખત પછી મહારાજે સાંભળ્યું કે ગાંધીજી પ્રયાગ શરૂ કરવાનો છે. અને પ્રયોગમાં સામેલ થવા જેની ઇ²છા ક્રાયત આવે એલું જકેર કર્યું છે.

महाराजे सरहारते ड्युं: "भारे <u>બાપુના કાચા અનાજના પ્રયાગમાં</u> જોડાલું છે. '

''ઢારની જેમ વાગાળતાં આવડે છે!' પહા હું તમને અનેમાં બાગ નેધી લેવા દેવાના સરદારે કહ્યું.''

મહારાજે માંધાજીને પત્ર લખતાં સરદારની મનાઇ અને પાતાની ઇચ્છા પણ જાણાવી. બાપુએ કામળ સીધા સરદારપર લખ્યા:

''રવીશં કરતે માકલી આપા.''

સરદારે મહારોજને જવા દીધા અતે કહ્યું: ''પ્રયોગ બલે કરા, પણ અનાજને હથ ન લગાડવા જોઇએ. સીધા ખેતરમાં ચરવા જે ભઓ એ વધારે સારં.''

માંધીજી અને મહારાજે પ્રયોગ શરૂ કર્યા. ખે સાર દિવસ તા ગાંધીજી ની શકતી વધી, પણ જીલાળ થવા લાગ્યા અને પછી અશકતી જણાવા લાગી. જાલામ ચાર પાંચથી વીસ પચીસતી સંખ્યાએ, પહેાંચ્યા. એવા થાડા દીવસ પસાર થયા.

બાતે ખુબ દુ:ખ થયું. બાતે થતું કે બાપને પ્રયોગમાં સાથ આપનાર મળ છે તેથીજ ગમે તે પ્રયોગા કરે રાખે છે અને શરીર બગાડે છે.

દાકતર હરીલાલ દેશાઇને ભાલાવ્યા. દવા આવી પણ ગાંધીજીએ વાંધા લીધા કે મારે તા પાંચ ચીજનું વત છે. દવામાં ઘણી ચીજો થઇ જાય. · માંધીજીને સમજાવતાં નિષ્કળ તથા નીરાશ થઇ દાકતર પાછા ગયા.

બે દિવસ પછી પાછા આવી દાકતરે બાપુને કહ્યું: ''ક્રળ તા ખાશા ને ? ''

હા! બાપુએ કહ્યું.

ખીલાના ફળના રસ પીવાનું શક્તરે

મહારાજના પ્રયોગ પશુ શરૂ હતા.

તા સંધરવી જ નહી ને હાય તેટલી **બધી અવસ્ય વાપરવી.''**

ળાપુ**ઍ** આગળ ચલા**∘યું**.

''શકતી ઇશ્વરે આવી છે; તે વાપરવી જોઇએ. **ઇશ્વરે આપેલી શકતી** ને વાપરવી ઍ પરીમક છે⊸ગુનાે છે. શકતા હાેય એટલા વાપરીએ અને કામ માટે વિશેષ શકતીની જરૂર હાય ત્યારે ઇશ્વર પાતાની મેળે જ આપી રહે છે. શરીર આખું પારકી~ઇધરી યાપણ છે, એટલે છેલ્લા ધાસ સુધી એ વાપરલું જોઇએ.

''જા.એા સાંબળા. આફ્રીકામાં મે ટાલસ્ટાય આશ્રમ ખાલ્યું. આ આશ્રમ ''ત્યારે ક્રેમ કહેં। છેં શકતી લટે અમે બહુ જ કરકસરથી ચલાવતા. છે? તમને ખબર છે કે શકતીના भभे कोडा पृष्यु भरीहता नहीं. વધુ સંચય કરવાયી વિકાર ઉત્પન્ન ચામડાં ખરીદીએ તે ચંપલ સીવી થાય છે ? જરૂર કરતો વધારે શકતી લઇએ.

જોહાનીસભર્ય ટાલ્સટાય કાર્મથી એક્વીસ માઇલ દુર હતું. ઢાઇક વાર ખરીદી માટે શ**હે**રમાં જવાનું થતું ત્યારે વ્યાશ્રમવાસીએ ચાલતા જ જતા. હું તે વખતે જોઢાનીસવ્યર્ગમાં વકીલાત કરતાે. શનીવારે કાર્ટ ખંધ થતાં ચાલી નીકળતાે તે સાંજે કામ⁶ ઉપર પહેાંચંતા. અને શનીના રાત અને રવીવારના આખા દિવસ કામ ઉપર ગાળતા. સામવારે સાડા ત્રલ્ વાગે ઉઠતા. તથા બાખરીને રસ નીચાવી લીધેલા લીંધુની છાલના મુરખ્બા બાંધા લઇ નીકળા પડતા. कोढानीसणभ ७ मा⊌सrद्दर रहे त्यां એક સરસ ઝરણ આવે. હું એમાં નાહું: ને મારા બધા થાક ઉતારૂં પછી, મુરુખો અને આખરી ખાઇ આગળ વધું. આઠે એાપીસમાં પ**હે**ાગી જા**ઇ**.

ગ્રોસરી કચાંથી ખરીદર

''બનતી ઝડપે, સારાે માલ, કિકાયત ભાવે માેકલાવશું" એમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા ગ્રાહકાના સંખ્યાબંધ પ્રમાણુપત્રામાંના થાડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશા એટલે 🖰 આપને ખાત્રી થશે કે ''ગ્રાહકોને સંતાષ આપના" એ અમારા મુદ્રાલેખ અતિશયાકિત ભાચેકનથીઃ—

કાન: ૨૪૮૪૫.

711. 30/8/57.

यापपा के के नामें वा को कर का का M. उसके अपरी आहर मार्स स्वावत TKING NO 32 1 19 18 18 18 18 18 18 18 19 25 19 25 אות שובן שות אפת מש את केश. आ Guz तमारे योक्स ध्याव

ગાંધીવડુ, કેઠાર. ઘર–ગથ્શુ દવાએા, હવન-પુજાની સામગ્રીએા. મુંબઇ સમાચારના પંચાંગ કીમત શી. ૩-૯.

ભુમિવહેં ચણીની પદ્ધતિ

'હરિજનબ'ધુ'માં કા. સુ.

ૐ ગ્રાતાને દાધે પ**દે**લી વાર એ બૂમિવહેંમણી કરી, તે ઘટના બૂદાન યત્તના ઇતિહાસમાં ભારતભરમાં યાદમાર રહેશે. બૂદાન યત્રમાં મળેલી જમાનની વહે ચણીનું કામ તા હઇંડા ખાદ રાજ્ય, મધ્ય પ્રદેશ વગેરે પ્રાંતામાં પાતપાતાના સમિતિએ શરૂ કરી દીધ<u>ં</u> છે. પરંતુ ઉત્તર પ્રદેશમાં તેના શ્રીબર્ણેશ થવા હળુ બાકી હતા. બાળા રાધવ દાસજીએ વિનાખાજને કહ્યું, ''અક વખત તમે જ એના નમુના બતાવા: જેથી એ પ્રમાણે પછીથી અમે આ કામ શરૂ કરીએ.'' વિતાળાજીએ અન વાત સ્વીકારી લીધી. પહેલા સુકામ ડીંલથી ચાર વાગ્યે પરાેંદિયે વિનાેળા નિયમ પ્રમાણે નીકળ્યા અને પે હા છ વાગ્યે પુખરાયા પદ્યાંથી ત્રયા. વિનાષાજ યુખરાયાની આસપાસ મહેલી જમીન જોવાને માટે પગે નીકળી પડ્યા. - પુખરાયાથી એ માઇલ દુર આવેલા સુત્રપુર, જેતું નામ વિનાેબાછ એ સુંદરપુર રાખ્યું, ત્યાં મુખરાયાની પાસે તે જમીન હતી. વિનાષા જાતે એ જમીન પર આપ્રહપુર્વક ચાલ્યા. ते वणतनी भावना એક विशेष यीज sdl.

મુત્રીપુર ગામ પહેાંચતાં વિનાષાજીએ રસ્તાની જમાન નેઇ લીધી પછી સુત્રીપુર ગામવાળાઓને બૂમિવદે ચણી ની પૂરી માહિતી મળ, તેઓ સભામાં આવે, ભૂમિહીનાને પુરી માહિતી મળે, તે માટે કરીથી દાંડી પિટાવી. સાથી ઓએ અતે જઇને દાંડી પીટી અને ધરાધર જઇને કહ્યું કે, "વિનાખાછ ભૂમિહીતાને જમીન વહેંચશે, સભામાં જુર આવશા.'' તે ગામમાં સમા થઇ. કેથ્યું કેથ્યું સુમિંહીન છે તે **ન્યુંકે**રમાં પુષ્કયું. ચાર ભરવાડકુડું ભા ભૂમિદ્ધાન અને ધંધા વિનાનાં હતાં. તેમના ધરમાં વીસ એક્વીસ માણુસા છે. તેમના સિવાય ત્યાં ખીજાં કાઇ બૂમિહીન નહેાતું, તેમ નહેાતા ત્યાં **હ**રિજન, તેથી તે ભરવાંડાને દાનની ৵મીન આપવાનું નક્કી થધું અને તેમને પુખરાયાની જાહેર સભામાં આવવાને નિમંત્રસુ આપવામાં આવ્યું. ેશ્રી. રામસ્વામી ગુપ્ત અહીંની જમીનના દાતા છે. એ ૨૧ વીધાં જેટલી છે. મુત્રીપર આવતાં આવતાં વિતાબાએ જોયું રે એક 'જગ્યાએ થાડી જમીન ઓછી પાતી હતી. વિનાભાએ ગુપ્તછ તે તે પૂરી કરવાને કહ્યું, અને શુપ્તજી અંતે કરી દીધી.

પુખરાયામાં સવારે નવ વાગ્યે ભુમિ વહેં ચણીતી જાહેરસભા થઇ. સુત્રીપુર ના ચાર અને પુખરાયાના પણ દસ ભૂમિહીન ત્યાં વિનાભાજીની સુચના

નપુર જીલ્લાના પુખરાયામાં વિનાત્યા પ્રમાણે ભૂમિની માત્રણીને માટે હાજર

સબાર્મા પ્રાર' બમાં વિનાભાએ કહ્યું : ''આ એક ઘણું મધુર કામ અહીં યધુ રહ્યું છે. જે જગીન દાનમાં મળી છે, તે બૂમિહીનોને અને બેકારાને વહેંચવી છે. આ કામ અત્યંત ન્યા બરૂર પડે તા અહીં ગરીબાને માટે ખીજી પણ જમીન મળવી જેમ્છેએ.'' સબામંડપ મંબલકળશ અને દીપાં

થી શભુગારવામાં આવ્યા હતા. પ્રાથ મિક કાર્યવાહી પછી બધા ભૂમિહીના . ઉભા યુકને પાતાની ભૂમિઢીનતાની જા**હેરાત કરવા લાગ્યા.** પુખરાયાની જમીન કલ ૧૦ વીધાં, પણ માત્રનારાં કુટુંગા ૧૦ અથવા ચાલીસ માણસાે. છેવટે ચુંટતાં ચુંટતાં પુખરાયાના સાત ભુમિઢીન રહા. સૂત્રીપુરનાં ચાર ભુમી હીન કુટ માને જમીન આપવાની વ્યવસ્થા તા પહેલેથી થઇ ચુકી હતી. પશુ આ સાણમાંથી કંકત ભેને દેવા જેટલી જમીન હતી. માણસાે આંદરે ચાલીસ અને ખીજી ત્રીસ વીધાં જમીન ઐા**છી** હતી. વિનાખાએ જનતાને તથા કાર્ય કતાંઓને પાતાનું ગજવું ખાલવાને હાર્દીક અપીલ કરી. અને ભારતના અ તરતમ પાતાના વેગથી ખુલી ગયા. જેમણે નહેાતી આપી તેઓ આપવા લાગ્યા; જેમણે આપી હતી તેઓ પાતા તા આંકડા વધારવા લાગ્યા. છેવટે જ્યારે પંજાબના શરણાર્થી શ્રી. સરદાર હરિસિંહ છએ પાતાની પહેલાં આપેલી જમીનના પાંચ એકરતા ઓંકડા વધારતાં કહ્યું કે, "હું મારી બધી જમીન જે ૧૫ નીલાં ૪ વસા છ તે અર્પાશ કરૂં છું" ત્યારે પરાકાશ આવી. ત્યારે સભા ડાલી ઉઠી, જનતા ગદ્દમદ થઇ ગઇ. નેત્ર પાતાના ભંડાર ખાલ્યા विना हेम रही शहें। भाभवायी लभीन કેવી રીતે મળે છે: મળે છે એટલું જ નહીં. ખલકે બરી બરીને મળી છે, क्रेने। देवे। सदल साक्षात्कार ते दते।! નહાતું કાંઇ દયાષ્યું, નહાતી કાંઇ લાલચ; કેવળ પ્રેમના પાકાર, ભૂમિ હીતાનું પ્રતિનિધિત અને હૃદયસ્થ ભગ વાનનું આવાદન, આજ કેવળ પુંજી હતી. આ ભાવ પાવન અને સાક્ષા તકારી હતા. બધાં દિલાના અગવાન જ ખરેખર જાગ્યા હતા. શરૂઆતમાં ૧૦ માંથી ૨ ભુમિહીનાને જ જમીન મળશે. આ વાતથી તેઓ પહેલાં થાડા લાચાર જોવામાં આવતા હતા. વિનાખા એ તેમને જૂપંચ બનાવીને પુછશું: ''તમારામાંથી સૌથી અધિક ગરીભ કાચ્યુ છે, તે ભતાવા તમે પંચબના.'' अने ते अरील शुमिडीने।ने मेाहेथी क યાડી વાર પછી ન્યાયદેવતા બાલી ઉઠયાઃ 'મતે નહીં, આને આપા.' આમાં

એક હરિજન પણ હતા. પૃથા અત્યાર સુધીમાં તા કપ વીલાં થઇ સુકર્યા હતાં. દાતાઓએ સુમિક્રીનાની દસ્ય માગણીતું દશ્ય જોયું હતું. ભુમિહીના માંથી તેા દરેક વ્યક્તિ પાતાને માટે એક વીધું પૂરતું માનતી હતી. સર-દારજીના સર્વાસ્વદાને તેા બીજાએાને---જેમાં એક સમાજવાદી બાઇ પણ હતી—પણ પ્રેરિત કરી દીધા હતા. મામના પટવારીએ કહ્યું: "માલીક લાં કા આપે છે, તા હું પણ શામારે ન આપું?" તેએ પથા હવિબાંગ આપ્યા, છેવટે કુલ ૩૬ વીધાં જમીન ૧૨ કૃટંબની વચ્ચે ૪૦ માણસોમાં વહેં ચવામાં આવી. ભૂમિહીનાનાં હૃદય ની પળપળની તે પાવન સંવેદનાઓ તથાં દાતાની સહદયતા. સહાનુસ્રતિ अने हातृत्वनी भावनाञ्चानं वास्तविङ ચિત્ર ખે ચવાનું જો કાઇ સાધન હોત તા આપણે એક શંકત કે આ આપ્ર दश्य इट्स अंतिआरी अने महान हतं! શાષ્ટ્રીથી વર્શન અપુર્શ્વજ છે. એ દરમીયાન એક નજીકના ગામના એક ભુમિહીનને જમીન વિનાના જો⊍ને એક જમીનદાર ભાઇ ઉડયા અને તેમણે છ વીધાં જમીન આપી. અહીં પ્રખરાયા માંશ રૂઆતનાં ૧૦ વીધાં અન્તમાં ૪૦ વીમાં થઇ સુક્રયા હતાં. વીધાંમાં એમ તા આ જમીન નહીંવત છે, પણ તેની પાછળ અખિલ વ્યક્ષાંડ પડ્યું હતું.

અમારી મહાદેવી ળહેને ભુમિહીતોને કહ્યું: "તમને લેહોને આ ભુમિ નથી અપાતી, દીક્ષા અપાય છે. તમે તમારૂં અને સમાજનું છરત પણ સુધાર જો." ખાખા રાધવદાસજીએ બાવભીના હૃદવથી કાનપુર વાસીઓને ધન્યવાદ આપા અને ગુરુનાનકનું 'બીસર માર્ય અપા પરાઇ' બજન માર્યું. તેઓ તે વખતે જાણે સબાની સામુહિક વાણી જ ખની ગયા. બધું કામકાજ પુરં થયા પછી અતમાં વિનાભાજીએ મદ્- પ્રદ થઇને કહ્યું:

''केभने क्लीन भणा, तेओ ते। મહાબામ્યવાન છે. તેમણે પાતાના જીવનમાં એક કામ કર્યું છે.. જમીન યળવાની જ છે, પણ બધાનાં દિલાના 'રામ'નું વ્યાજે જે દર્શન થઇ રહ્યું છે, તે અનુપમ છે. જેમણે જમીન આપી, તેઓ હવે દરિક નારાયણને પાતાના કુડુગ્યના એક માણસ સમજે अने तेनी सेवा हरे. ध्याओने शंहा થાય છે કે માંગવાથી જમીન કેમ મળે? આ અમિના સવાલના કેવી રીતે ઉકેલ આવશે ? હંકહું છું કે ઉદેલ લાવવા ના આથી વધારે સારા રસ્તા હાર્ક શકતા નથી. . આમાં આપનાર અતે લેનાર બંતેની સદુઆવના વધે છે. અને ભંનેની વચ્ચે જે સંભંધ ભધાય .છે. તે એકાત્મતાના વાય છે. કહે છે કે આ કળિયુગ છે. અરે, યુગ તા આપણે બનાવીએ છીએ. આત્માં એક છે, એનું મહાન દર્શન આજે અહીં થઇ રહાં છે. માટી શ્રદ્ધારી મેં આ કામ દાયમાં લીધું છે. કુળની આશા છાડીને. કુળની ર્ચીતારાખત તાે મારા તાે પબાજ તુટી જાત, કાતુન અને સરકારની પાછળ પડવું પડત. પણ સ્થાજે સ્વર્તત્ર છું, પાતાના અળ પર છું. જમીન પ્રાપ્યું અને આ પું છું."

આ પ્રમાશે આ મહાન સમાર'બ શાંતીપુર્વ'ક પરિપુર્શુ થયા. અને પુખ રાયા, નગીના અને સુંદરપુરના તમામ ભૂમિહીતાને તેમને મનગમતા જમીન મળી ગઇ. દાતા તથા ભૂમિહીતાની વચ્ચે પ્રેમના સંખંધ. બંધાઇ ગયો.

જેમણે જમીન આપી, તેમનાં નામ આ પ્રમાણે છે: શ્રી. રામસ્વરૂપછ ગુપ્ત, શ્રી. ઇશ્વરચરણ ત્રિપાઠી, શ્રી. સરદાર હરિસિ.હ, શ્રી. કૃષ્ણદૃત્ત પાંડે, શ્રી. કહ્લુમલ પટવારી, શ્રી. રેવતીમલ સચાન.

ઇમીગ્રેશનની બાળતામાં મદદ જોઈતી હાય તા

મી. જે. આર. હાર્ટશાર્ન પોતાની લાંબા વખતની બીમારીમાંથી હવે ઇમીગ્રેશનના કામને ધ્યાન આપી શકે તેટલા સાજ થયા છે. અસીલા તેમને ઘેર જઇ તેમની મુલાકાત લઈ શકે છે. ઘરની બહાર નહિ નીકળી શકતા હાઈ મુલાકાતીઓ દિવસના ૧૧ થી ૧ સુધીમાં ૭મે ત્યારે તેમને મળવા જઈ શકે છે. અસીલાએ અગાઉથી એપાઈન્ટમેન્ટ કરવાની જરૂર નથી. પરંતુ 8 SHEDDEN STREET, SYDENHAMના તેમના મુકામે ઉપર જણાવેલા કલાકા વચ્ચે પાતાની સગવે જઈ શકે છે.

સંગ્રહકર્તાઃ રમણુલાલ ત્રિવેદી સાલ્સખરી (સાઉથ રાઉશીયા)

પ્રભુ! ન્યારે તારી સન્મુખ હાજર યવાના વખત પાક્યા છે. તારા પાર્વદા મને લેવાને આવી રહ્યા છે ત્યારે જ મને ખત્યર પડી રહી 🧎 તને અમાજ સુધીમાં મે' જે ઉપહાર મેાક્લ્યાે હતા, જે બેટા ધરી હતી તે સર્વ તારૂં પાતાનું જ સર્જન હતું. વિશ્વ ના જીવનમે વિકસાવવાને, પાષવાને तारी •यवस्था, भारत्व हे प्रवृत्ति के उद्धे। ते दतं.

જે પુષ્યા તે' ઉગાડયાં વિકસાવ્યાં તે બધાં આ વિશ્વના જીવનને સૌરબ અને સૌ દર્મથી બરી દેવા માટે હતાં નહીં કે તારે નામે અકાળે ચુંટી લઇ तारी कर प्रतिभा व्यागण तेना देशसा **\$री नहामा अमणावी नाभवा!**

મેં તે ચુંટમાં અને તારે ચરછો ધરી કૃતકત્ય થતાં માની લીધું કે તેં व्या जगतमां भने के वास्ते भे। ४६थे। હતાતે મેં પુર્ણ કર્યું છે. મારા આ સતકાર્યથી તારૂ મન ગર્વ અને મ્યાનંદથી ઉભરાઇ જતું **હ**શે, મસ્તક ઉત્તત બની ગયું હશે. જ્યારે તારી સન્મુખ હું આવીશ ત્યારે / તું મને એટલા આનંદથી બેટી પડીરાં કે પછી દ્રંદું નથી રહેવાનાે! હું તાે તું થ⊎ જુકશ:' વ્યરે: તારામાં સમા⊌ 6/H21 1

પણ હાય.... હું કેવા ખેવકુક !. કેવા પાછ! કે પિતાને ત્લેનાંજ સર્જન અતે સંતાનાના ખલીદાન આપી રાજી કરવા નીકબ્યાે છું '

ભગવાનના માથા પર રેડેલું મંગા-જળ જો ખાળકુંડીમાં જાય એમ દ્વાય તા તેમ કરવું એ પુણ્ય નથી પણ મહાપાપ છે. ભગવાન એથી રાજી થવાને બદલે ગુરસેજ થાય છે. તરસે જેના કંદ સકાઇ ગયા છે અને જેના પ્રાણ જવાની તક્યારીમાં 🗳 એવા કાઇ ચંડાળના મુખમાં જેને તમારૂ રાં માજળ રેડશા તા તે સીધું ભમવાન ના મુખમાંજ પાશે. અગવાન એથી પ્રસન્ન થશે અને તમે મહાન પુરુષ દાંસલ કરશા.

પત્થરના ખનેલા ભગવાનના માથા પર રેડેક્ષે મંગાજળ તા સીધું ખાળ-કુંડીમાં જ જાય છે જ્યારે તરસે મરતા ચંડાળના મુખમાં રેડેલું ગંમાનળ સીધું ભગવાનના મુખમાં પડે છે.

क्षेत्र प्रभाषे धन, अन्त्र, वरू અને સર્વ કાંઇ જો ભગવાનનેજ પ**હોં**ચાડલું હાેય તાે તેના ઢમલા પત્થર ના ભગવાન આગળ ન કરતાં જ્યાં તે **વધાની ખાસ જ**ાર હોય ત્યાં ભગવાન તે નામે પહેાંચાડજો સીધાં ભગવાનતે જ મળી જશે.

જેતં હૃદય ઉદાર છે તે જ સાચા ઉદારાત્મા છે. પછી બલે ને તે દુનિયા ના સૌથા મરીળ માણસ દેાવ!

સાચી ઉદારતા હદયમાં જ વસે છે. હેદયની ઉદારતા આગળ કર્ણદાનેયરી ની ઉદારતા પણ મોંઠી પડે છે.

અર્ણીને વખતે ભારમાં ભારે અન્યાયા અને વ્યથાઓ વિસરી જઈ જે પાતા ના વિરાધી કે શત્રને પણ એટી પડે અને તેના કશ્યાણમાં પ્રવતે તે મનુષ્ય નહિં, દેવ નહિં, પણ સાચી કલ્યાણ-મુર્તી જ છે. આવી કલ્યાણમુર્તીઓએ જ આ વિશ્વના શેયને આગળ ધર્યાર્થ્ય

भरेभर महानता ते। त्यां क है।य છે કે જ્યાં ગુપ્ત અને અગામર રહી સ્ષ્ટિના શુભમાં તાણા વાચાની માદ્દક મીલકુલ અવાજ કે <u>ુ</u> બરખકાટ વબર વધાઇ જવાની બાવના હેાય છે: ખાકી નર્યા ર્મ્યા આગળ તરી આવવા ની, ઉપસી આવવાની 🥻 માખરે થઇ જવાની दृत्तिनुं प्रदर्शन शाथ 说 त्यां ત્યાં તા સુગ ચઢે એવી કુલક લધુતા જ દેખાઇ આવે છે.

ભાળકે જ્યારે જાણ્યું કે, ચાંદા તા

છે ત્યારે તે ખાવા માટે લાંભા લાંભા હાથ કરી રડવા લાગ્યા. પણ જ્યારે તેએ એમ જાણ્યું કે, એ દાદીમાની ખનાવેલી ઋદી પુરહાપાળા નથી પહ જમીનના એક ઢકડા જ છે. કેવળ માર્ટિનુ કેકું છે, ત્યારે તેા તેના રૂદનના વેત્ર ભમણા વધી મધા અને બોંય પર પડી આળાટવા અને ખવળવા પછા

માનવીનું પણ બરાબર આવે જ છે. જ્યારે તે જગતને સત્ય માને છે, ત્યારે તેને મેળવવા કાંકા મારતા રડવા લાગે છે; પણ જ્યારે તે એમ ભણે છે કે, જગત અસત્ય છે. મિથ્યા છે. ત્યારે તેા તેના ફદનના વેગ બમણા વધી જાય છે અને બોંય પર પડી **મ્યાળાટવા અને ખવળવા પણ ક્ષાંગે** છે. ગરિબ બિચારા માનવી!

અરે, અરે, જાુઓ તા ખરા! માનવીની છવન નૌકા કલ્પનાને સદ ચઢાવી આ અસાર સંસાર રૂપી ખારા સમુદ્રમાં કેટલા વેગયી દોડી રહી છે!

પ્રભા! ઐતા કલ્પના સઢ સલામત રાખજે કદીએ કાડી નાંખીશ નહિં. નહિંતા બીચારા માનવી જીવન નાવ ના તુતક ઉપર ઉભેા રહી સંસાર સાગરની સહેલ માણતાં પ્રણ્યાના અધરામૃતનું પાન કરતી વેળાએ તેના હોઠ દાંત અને નાકમાંથી નીકળતા ઝેરી વાયુની દુમ^દધમાંથી મધની भिद्राश अने पुष्पनी सुभंध अयांधी પામશે ?

રે, સુખ! તારા ધર ગામ કર્યાં? કલ્પનાને ઘાડે ચઢી સાકરમાં તું રહે છે એમ માન્યું, અને તેની પ્રાપ્તિ માટે પૃશ્વિના આખા ગ્રહને ફેંદી માર્ચી! માંડ માંડ સાકરતા એક દાદીમાએ બનાવેલી મોઢી પુરચાપાળી ડુકડાે મેળવી શકયાે અને મ્હામા મુકી રાજી થવા ગયા, ત્યાં તા મો ભાંગી ગયું, જાણે હમણાં જ વમન યરો એવી અકળામણ અનભવી અને લામલીજ તીખા ખારા ખાટા અને કડવા રવાદ માટે તાલાવેલી પહ જગી ઉઠી! હાય રાતને તે ક્યાં શાધું?

સમગ્ર સંસાર વટપદ જેવા છે. પટપદની માફક નિત્ય કુલની સુવાસ અને સૌદર્યપાછળ જતે લુખ્ધ છે. પણ કુલ કળીને કુટીને પૂર્ણ વિકસીત अने भड़ें हता सीहिय ना आहार धारण કરતાં પહેલાં કેટકેટલી અવરથાએ અને વ્યથાએામાંથી પસાર થવું પડે છે તેના જરા જેટલા ખ્યાલ પણ એને નથી, અને તે માટે એક નિઃમાસ નાંખવા જેટલી સહાતુભૂતી 🥻 કરૂણા પણ એના દીલમાં નથી. હાય! ખેકદર પટપદ!! .

જ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યા થકી કર્તાભ્ય સમજાય છે. કર્તાવ્ય કર્યા થકા સ્વ અને સ્ટિનાં શુબ કરી શકાય છે.

अज्ञान अने अधिकार धन्ने धराधर છે. અત્રાનમાં પડી **રહે**નાર અધકાર માં અટવાતા અને ધાટાજા ઉપજાવતા મનુષ્યની માધક આ સૃષ્ટિમાં અઢવાયા કરે છે અને ધાટાળા ઉપજાવ્યા કરે છે. પરિણામે રવ અને સૃષ્ટિના અશબ क तेने डाथे थमा करे छे.

ચા**લ વર્ષ**ના પંચાગ

રજ્ટના ચાલું વર્ષના 'ગ્રજરાતી' પ્રેસના પંચાગ

કીંમત શી પ. ૩.

Indian Opinion P. Bag. Phoenix.

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસાપાત્ર મથક

JHAVER HIRA & CO.,

Phone: 24932

118 Victoria Street, DURBAN.

અમારે ત્યાં

માંધીવડુ, કઠાળ, હવન, પુંજાની સામગ્રી અને લગ્ન અંગેની દરેક જો⊎તી વસ્તુઓ મળશે.

ગ્રાહકોતા સંતાય એજ અમારા મુદ્રા ક્ષેખ છે. એકજ વખત મંત્રાવી ખાત્રી કરાે. માલ સારાે અને ચાેપ્પ્પાે જાતી દેખરેખ નીચે માેકલવામાં આવે છે. કંદ્રાં ઓર્ડરા સી. ઓ. ડી. થી માકલવામાં આવશે.

(અમારા ખાસ ખત્યરપત્રી તરકથી)

તામપુર તા. ૯-૬-૫૨.

મદ્રાસમાં અનાજપરથી ઉઠાવી લેવાયલા અંકુશ

આલું અદવાડીયામાં મદાસમાં ચાખા અતે અન્ય અનાજપરથી અ'ક્શ **પ્રદાવા મેવાયા છે** એવું મદાસના વડા પ્રધાન શ્રી. રાજગાપાલાચારી તરફથી **જાહેર** થયાની લોકોને જેવી જાણ થઇ તેવાજ બોકામાં ઉત્સાહ આવી! ગયા. **આપ્યા** મદાસમાં રેશનપરના કાયદા નાછક કર્યાનું પણ તેમહે જહેર કર્યું શ્રી. રાજગાપાલાચારીએ લોકા ને જણાવ્યું, કે - માનાજ પરથી અંકશ भें भी बेवाना शलयना हरावने हींहना વડા પ્રધાનના અને મધ્યસ્ય સરકારના તેમના સલાહકારાના સંપુર્ણ નૈતિક

વધામાં તેમએ કહ્યું કે ''વ્યનાજના **વે**પાર **અ**ને ≰લનચલનની છુટ પુનઃ રથાપિત કરવાની પહેલ કરવા બદલ મકાસ મર્વ લઇ શકે છે. ઇશ્વર **આપણને લે**ાબી વિચારાયી બચાવે અને આપણા માર્મમાંથી વિદ્યો કર, કરે.'' અનાજપરના દાયકા જીના **અંક્રશમાંથી રાજ્યને મુક્ત કરીને** શ્રી. રાજગાપાલાચા**રીએ** ખેડુતાને હીંમત ભરી ખાત્રી આપી કે તેઓ પાતાન અનાજ હવે' ગમે ત્યાં લઈ જઇ શકશે અને I) છે. પણ જતની દખલગીરી વગર ગર્મે તેને પાતાની ખુશીમાં આવે को रीते बेक्श शहरी.

રેશનના કાયદા નાગદ કરવાન પ્રમા કાંતિકારી, લેખવામાં આવે છે. આખા દેશમાં અનાજ સંબંધી રિયતિ માં એથી પરિવર્તના થઇ જવા સંભાવ

અનાજ ખાતાના પ્રધાના જનાળ रशी अक्षम क्षांत्रवस्त्रे थे।ऽ। बणतपर મકાસની સલાકાત લીધી હતી અને ુલણું કરી અનાજપરથી અંકુશ દુર કરવાના શ્રી. રાજગાપાલાચારીના પગલાંતે ઉત્તેજન આપેલું જણાય 📆:

મકાસના વડા પ્રધાનના એવા મત છે કે લેંકા જો જાણ કરી બગાડ ન કરતા **હે**ાય તેા બધાને પુરૂં થઇ રહે તેટલે અનાજ છે.

અનાજ ખાતાના પ્રધાન જનાળ રથી અનમદ કોડવઇ, જે હાલ કલકત્તા માં છે, તેમણે એવા મત દર્શાવ્યા છે કે મદાસમાં રેશનપરના કાયદા નાબુદ કરવાનું શ્રી: રાજગાપાલાચારીનું પગલું **હોં મતભરેલું છે.** પરંતુ મુંખઇ અને પશ્ચિમ બંઝાળ જેવા અનાજની ઘણી જ તંગીવાળા બાગામાં એ યાજના काम करी शक्रे तेवुं कथातुं नथी.

બજેઠપરની થર્ચા

અામની સભામાં બન્ેટપરની સામાન્ય ચર્ચાના જવાળ આપતાં મધ્યરથ સરકારના નાણામંત્રી શ્રી. ર્ચીતામણ દેશમુખે જણાવ્યું 🥻 તેમને હાલ પણ એવી ખાત્રી છે કે અનાજ વિધેની <u>સુરકેલીએ દ</u>ર કરવાને આપ**ણે** વધારાની મદદપર નહિ પરંત વધારે ઉત્પન્નપર આધાર રાખવા પડશે તેમએ, કહ્યું કે તેના અર્થ એવા નથી કે લું કહી ગયાે છું તેનાથી 🤞 વિરૂદ્ધ જાઉ છું. અનોજૂની વધારાની મદદ ખેંગી લેવાયી કેટલી મુક**કેલી થ**ઇ છે તેની તપાસ ચાલી રહી છે. તેને વખત તાે લામશેજ પરંતુ 🐞 આશા રાખું છું કે કંઈક અનુકળ નિર્જાયપર **અાવી શકારો**.

બજેટપરની સામ્યવાદીઓની ટીકા. ના જવાયમાં તેમણે જણાવ્યું કે, ''મુડીવાદના સંવ્યંધમાં વિરાધ પક્ષના કેટલાક સબ્યાે સાથે અમારા કંઇ પછા મેળ ખેસી શકે એવું લાગલું નથી." વધુમાં તેમણે કહ્યું પ્રસ્તુત સંજોગા બેતાં અમે જે કરી રહ્યા છીએ તે યાગ્યજ હોવાના અમે દાવા કરીએ:

અનાજમાં ભેળસેળ કરવાનું અટકાવ નારા કાયદાના ખરડા અત્યાર સુધીમાં કાઇ પણ પ્રાંતમાં નથી થયા તેવા સખત પાલીમેન્ટની આવતી બેઠકમાં લાવવામાં આવનાર છે. હીંદ સરકાર ના તંદુરસ્તી ખાતાના પ્રધાન રાજ-ક્રમારી અમૃતકાર તરફથી આ ન્ન**હે**ર[ા] કરવામાં આવ્યું છે. અનાજમાં સેળસેળ સંબંધી સ્થિતિને ધણીજ શાચનીય જાણાવતાં તેમણે કહ્યું કે આપવા જેવા ગરીબ' દેશ જ્યાં ગરીબાને ભાગ્યેજ પુરતા ખારાક મળે છે સાં પણ એવા અનિષ્ટ તત્વા પંડેલાં છે કે જેઓ અનાનમાં લેળસેળ કરી ગરીબના મ્હામાંથી કાળાઓ લઇ કો

સરકારની હિંસાપર શ્રી. વિનાખા ભાવે

ળાદના પ્રવચનમાં શ્રી. વિનાળા ભાવે એ જણાવ્યું કે, સરકારને જો. કે સમવડા અને સુંદરતાની દ્રષ્ટીએ ધ્યાન અકુક પ્રસંગે દીંસા કરવી પડે છે હતાં. ખેંચે એવું બનાવવામાં આવ્યું છે. भे **ढों**सा व्यक्ति है है। । पक्ष तर्द्रथी થતી હોંસા કરતાં જીદા પ્રકારની છે. સરકારને પ્રજાની સંમતી હોય છે.

થી. વિનાખાજીએ કહ્યું: 🧎 જુદા-જીદા રાજદારી પક્ષેા બુદાન મનનું રચનાત્મક કાર્ય સાથે મળા કરી શ} में इंश्वाना पाते प्रयत्ना हरी रका છે કે જેથી દેશમાં સામાજીક અને

આર્થીક સમાનતા અહીંસાદારો સ્થાપી 413-14 .

तेमको ४ड्रा है सरकार तरक्षी धती હીંસા એ ''હીંસા'' નથી પરંતુ દંડ (સભ) છે. ખર્ક છે કે ક્રાઇક વરિ સરકાર પાતાની સત્તાના દુરૂપયાંગ કરે છે પર'α સાધારણ રીતે તેના **હે**તું નીયમ અને સુરક્ષિતતા રથાપવ!નેા **હો**ાય **છે. ક્રાઇ** પણ વ્યક્તિ કે પક્ષ ગમે તેવા મજબૂત હાેય તાે પચ કાવદા પાતાના હાથમાં લઇ હીંસા કરી નહિ શકે.

ભૂદાન યત્રમાં આશરે બે લાખ એકર જમીત દાન અપાઇ સુક્રી છે અને હવે ઉત્તર પ્રદેશમાં તેની પ્રવૃત્તિ ચાલી રહી છે.

દક્ષિણ આક્રીકાના હીંદીઓના સવાલ

વડા પ્રધાન શ્રી. તેલા એ સંસદમાં કહ્યું કે હીંદના વત્નીઓ પ્રત્યેના વર્તન સંબંધી યુનાઇટેડ તેશન્સના કરાવના ભંગ માટે યુનાઇટેડ તેશન્સે દક્ષિણ આદીકા સામે પમલાં લેવાના છે.

सरहार इंडमसिंदना प्रश्नने। जवाय -**માપતાં** શ્રી. **નેહરૂને** કહ્યું કે _દક્ષિણ મ્યાદ્રીકાની સરકારે તા. ૧૨ જન્ય-મારીના યુનાઇટેડ નેશન્સ એસેમ્યલી ના દરાવ સ્વિકારવાના ઇન્કાર કર્યા છે. ડરાવાનુસાર યુનાઇટેડ નેશન્સના સેકેટરી-જનરલ એ બાબતને ધ્યાન અનાપી રહ્યા છે.

ધ્રીરનના સંરક્ષણ ખાતાના પ્રધાન પ્રીટનના સંરક્ષણ ખાતાના પ્રધાન પ્રીશ્ડ માર્શલ ઐલેક્ઝાન્ડરે ફ્રારીયા જતાં જીન તા. ૮મીના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂની મુલાકાત લીધી હતી. રાજ્ય મંત્રી મી. સેલવીન લાઇડ તેમની સાથે હતા. લડા પ્રધાન સાથે તેઓએ સવારના નાસતે: કર્યો હતા અને એક કલાદ-વાતચીત કરી હતી. આ મુલાકાતને બહુ મહત્વ[ે] આપવામાં **અારી રહ્યું છે. લાર્ડ અલેક્ઝાન્ડર**ને શ્રી. નેદર સાથેની મુલાકાત (વર્ષ પુછવામાં આવતાં તેમણે કહ્યું 🤰 અમે मे जुना भीत्रा तरीहे भव्या दता. ૪૨ વર્ષપર અમે એકંજ નિશાળમાં બણતા હતો.

સુરતનું નવું સ્ટેશન

સરતનું જીવ સ્ટેશન તાડી નાખા નવું સ્ટેશન બાંધવામાં આવ્યું છે. માહાળા (ઉત્તરપ્રદેશ)માં પ્રાર્થના • એામરટમાં આ સ્ટેશન ઉઘાર્ક મુકારો. સાત લાખને ખરચે આ નવું સ્ટેશન ૧૮૭૦ માં સુરતનું જીનું સ્ટેશન બાંધ વામાં વ્યાવ્યું હતું..

Sets Of Indian Art **Pictures** By Celebrated Indian Artists Price 8,- including postage. INDIAN OPINION,

P/Bag, Phoenix, Natal.

સુવર્ણ રજ

સ્ત્રીને પ્રવય

ઓમો એટલે પુરૂષના જીવન વક્ષનાં મુળિયાં ઝાડને જકડી રાખે છે. તેથી જ રક્ષનું માર્યું ઉસું ચડે છે, તે ફળ કલયી શાબે છે. માટે પર આવે લારે આજુમાજીની માટી નિકળી જાય છે. પચ મુળિયાં છટાં પડતાં નધી. તે છેવટ સુધી વળત્રેલાં જ રહે છે. ે **7ક્ષેા પણ કતત્રતાયી પાતાનાં કલ**– क्षेभने। प्र<u>ष्प-शरीट ५</u>१ छे.

ન્વેદના એક મંત્ર છે કે 'વહ એટલે પથી અને વર એટલે આકાશ.' લગ્ન નં એક ગીત છે કે:

'ધરતીમાં બળ સરજ્યાં બે જર્સા: એક ધરતી ને બીજો આબા વધાવા રે આવીયા."

ચ્યાકાશમાં તાેફાન જાગે છે. પ**ય** પૃથ્વી ક્ષમાશીલ હોવ છે. આકાશના ળધા રંગઢંબ તે શાંતિપુર્વક **સ**દન **ક**रे છે: तेने भशर **दे**।य छे. ज्या બધા ચંચળ રંગાની પાછળ એક અબંગ વાદળી રંગ છે.

પૃથ્વી પણ કાં કાંઇ વાર શાસો થાય છે. ધરતીકંપ થાય છે. ફેકાન્ કેંક થાય છે; પણ તે વખતે આકાશ શાંત રહે છે.

્ષ્ધ્વી અને આકાશ ≃મેંમ અનેક~ બીજાથી દુર .દેાય છે; અને ઍમ જો⊌એ તે**ા ક્ષિતિજની પાસે સદાએ** એકમેકને અડકેલા હૈાય છે; તે પ્રમાચે પતિ જો દર કામ કરતે હોય અને પહિત દુર હૈાય તેા પથ્યુ તેમનાં લાદમા બેગાં અડકેલાં જ હાય છે. આત્મા આત્માને મળેલાજ છે. આ એક માટે કાવ્ય છે – મવનનં કાવ્ય.

મ'બુલાલ મજસુધાર, !

આસાર

જોહાંનીસયગ⁴ના સાલંકી વ્યધર્સના वयाष्ट्रकः भातुशी दीवाणीलेन रेप वर्षः ની વધે શનીવાર તા. ૧૪મીના ગુજરી ગયાં છે. **પાતાની પાછળ પાંચ** પુત્રા ને શાક કરતા સૂડી ગયાં છે. પાતાનાં મોતુશીના અવસાનને માટે જે બાઇએં! તથા બહેનાએ તાર, - તથા ટેલીફાન ્રદારા તેમજ જાતે આવી દિલસાજી દર્શાંવી હતી તે સર્વાના સાલંકા પ્લેયર્સ હાર્દિક આભાર માને છે. સ્વર્મરથના આત્માને ઇધર ચિરશાંતી ભટે.

વેચવાના પુસ્તકા

નીતી નાશને માગે^લ (ગાંધી છ) ર • ''લીંદ સ્વારાજ્ય" માંધી છતા હસ્ત લીખીત છાપમાં અને એક છાપેલી તાઇમ ક્રાપી સાથે 90. 0 આરાગ્યના થાવી. (ગાંધાછ) 🧣 🔹 (ગાંધી છએ ગીતા અનાસકતી ધાગ છના કરેલા અનુવાદ) 2 1 સરદારનું છવન ચરીત્ર **43** •

આ ઓકીસેથી મળશે.

ચાલ વાર્તા

''રમકડાંનાં આંસું"

લેખક: શાન્તિલાલ જયરામભાઇ મીસી, જોહાનીસબર્ગ ગતાંકથી ચાલ

ખીજે દાવસે નરેન્દ્ર શાભાને ત્યાં મધા, શાબાને મળ્યા શાબાએ આવ કાર આપી કહ્યું ''એસા હું અત્યારે આવું છું.'' ચા લઇ આવી અને ભંતેએ ચા પીધા બાદ શાબા બાલી પંચાલા આપણે મારી માટરકારમાં રામપર જઇએ.''

નરેન્દ્રે જવાબ આપ્યા: ''તમે એક માણસના જાન તા લીધા અને ત્યાં પદ્માંચતાં અનેક માણસાને અકસ્માત કરશા." શાભા એાલી : "નહિ" બ'ને િમાટરકારમાં બેઠા. શાબાએ માેટર કાર શરૂ કરી અને બે કલાકમાં રામ પુર પહેાંચ્યા. ગાપાળ બહાર તેના પિતાની વાટ જોતા હતા. નરેન્દ્ર કાર માંથી ઉતર્થી, રાધાએ તેમને આવકાર આપ્યા અને કહ્યું: ''તારા કાકા ગઇ કાલેજ શહેર ગયા છે. આજે જંફરથી ચાવશે. બેસા થાડા વખત, હું ચા લઇ અાવું છું.''

નરેન્દ્ર શાંતીના ભંગ કરતાં બાલ્યાઃ "કાઈ, મઇ કાલેજ કાકાને અકસ્માત આ યુવતીને ઢાય થયું છે.'' રાધા બાલી ''શં ?''

રાધાના માહા પર તરત દુઃખની ારેખા હવામ મઇ અને માટા અવાજે રડવા લાગી. ચાડાક સમયમાં લાકા રાવાના અવાજ સાંભળી દાડી આવ્યા. અને પુછયું: ''શું થયું]''

નરેન્દ્રે કહ્યું: "રામશં કરતા અકરમત સુરતમાં થયા.'' આસપાસ રહેતા બૈરાંઓ આવ્યાં અને બધાંએ સાથે યાક મુક્યા. ગાપાળ દાડી આવ્યા. તેની ભાની આંખમાંથી અબ્રુતી ધારા વહેતા હતા. ગાપાળ તેની ખાને પુછયું "ળા ઢેમ રડાે છાં?" રાધાએ રડતા જવાય આપ્યા. ''તારા બોપુછ ગુજરી **ગયા.**''

ગાપાળ કહ્યું: ''હું, મારા બાપુછ નદ્ધિ આવવાના ! મારા રમકડા !" ં એ એ એ કરતા ગાપાળ બે કડેા તાછાવા લાગ્યા. તે ખાવરા ખતી ગયા. **બપોારે ત્રણેક વાગે નરેન્દ્ર' કહ્યું** : "બેસા કારા હમે જઇએ છીએ, કાંઇ જાર પડે તા કાગળ લખજી "

શાબા રાધા પાસે જઇને માપી ! માંગી અને ૨૦૦૦ રૂપિયાની નાટના યાકડા મુકયા. રાધાએ કહ્યું "બહેન લઇ જાવા, પૈસાનું મારે શું કામ છે.'' શાબા બેહી ''કાકી મારી બૂલ યક, તમારે પૈસા લેવાજ પંડશે." રાધા ખાલી "પૈસાનું હું શું કર્ફ. પણ માર્રા પતિ મને કર્યા મળશે.'

માબા એાલી ''વધારે પૈસાની **જ**રૂર પડે તેા આ સરનામે આવશા તા હું આપને આપીશ. ગાપાળને બચાવ વામાં પૈસા કામ આવશે.''

શાબા કારમાં ખેસી ગઇ અને માેટર શહેર તરફ વિદાય થઇ. રાત પડવા આવી હતી. વિધવા ઝુંપડીમાં રડતી હતી. એનું રૂદન કાેણ સાંબળે થાડા દિવસ પહેલા એના પતિ સાથે વિયોગી ળતી અને તેના મનમાં વિજળીની જેમ વીચાર આવ્યા કે આપલાત કરી મૃત્યું પામું. એવા અલ્પ વિચાર સાથે જ તેણે તળાવ તરફ પ્રમાણ કર્યું. તળાવ ની પાસે આવી. પાણીની અંદર અડધા ચંદ્રનું પ્રતિર્ભીબં દેખાતું હતું. ઝાડાન પ્રતિર્ભીંબ પણ પાણી પર દેખાતું હતું. રાધાએ થાેડીક વાર મુધી આખા તળાવનું નિરીક્ષણ કર્યું અને **કશ્વરની સ્તુતી કીધી.** પ્રાર્થના પુરી થ⊎ અને તરતજ તેના મનમાં વિચાર આવ્યા ગાપાળની ખાખતમાં અને તેને તેનુ મન ઘેરી લીધું. તેને ધયું મારા ગાપાળનું શું ? સવારે રહતા ઉઠશે અને જ્યારે 'બા' કહી પાકારશે ત્યારે તે શંકરશે ? નહિ ? મોરે આપધાત કરવા ન જોઇએ. ગાપાળને બણાવી હું અાગળ લાવીશ. તરતજ તે ધેર ગઇ અને ગાેપાળને છાતી સાથે **બઝાડી સુધ ગ**ધ.

સવાર થઇ આજે દીવાળી હતી. મામમાં સૌતે ઘેર આનંદ છવાઇ રહ્યો હતા. લાકા વહેલા ઉડી નવા નવા કપડા પહેરતા હતા સ્ત્રીએા સુંદર શણગાર સછતે આંત્રણાની સામે સાધિયા પુરતી હતી. ગામમાં લાકા मेक्नेक्ने मणता हता अने हरत धुन પ્રેમથી કરતા હતા. છેાકરાંગ્યા માટે મજ હતી. તેએ સોફ સાફે ખાતા હતા અને જમવાતું સુક્રી રમકડા હાેશે' રમતા હતા.

રાષ્ટ્રાની આંખ રડવાથી લાલચાળ થઇ ગઇ હતી આનંદના દીવસ તેના માટે નકામા થઇ પડ્યા હતા. બધા હાકરાઓ હાશે રંમતા જોઇને ગાપાળ નું હૃદય રહતું હતુ અને છુપા આંસું કાઢતા હતા. થાડાક દિવસ પહેલા તેના પિતા છવંત હતા. આજે તે નથી તે ખાપ વગરના થયેા. જો કેના પિતા માજીદ હૈાત તા આ દિવસ તેના ખુશમાં જતે. ચ્યાનંદના દીવસ પુરા યયા. સુર્યંના સાેનેરી કારણા ઘરતા માં ધીમે ધીમે કુળતા હતા. પક્ષીએના ચીંચી અવાજ કરતા સરાવરના તટ .પરથી ઉડી જતા હતા. થાડીક વાર માં અંધારૂ વ્યાપી ગયું. મંદિરાના

આગળ ગુંજતી હતી. આકાશમાં અસંખ્ય તારાચ્યા જાણે ઝાડ પર કુલ શરીશમાં ખળતરા થતી 'હતી. તેનું એકદમ ખીતી ઉદયા હૈાય એમ ખીલી ઉદ્યા હતા. અમં પ્યતારાના પ્રકાશ આંખને યંડક દેતા હતા. યાળા જેવા ચાંદાના પ્રકાશ તળે છેાકરાએ। સંતા

ચાકમાં પલંગ પર ખેસી મુખપર રિમત **બીજી તરક રાધાનું કાપ્ય**? તેના

લાવી જેતા હતા.

કુકડી વગેરે **હોશે રમતા હતા.** છહો

ઘંટના અવાજ તેમજ આરતી કાન માટે આજે હાળા હતા તેનું હદય અશિ માક્ક બળતું હતું અને આખા હદય રામશંકરને પાકારી રહ્યું હતું ''પ્રાણનાય'' પણ એ વિધવાનું રૂદન કાંણ સાંબળ. ખુદ રામશંકર રમશાન માં રાધાને ઢુંઢતા હશે? આજે તેના રામશંકર નથી અને રાધા! ખીચારી રાધાનું કારણ? એનું રૂદન ક્ષિતિજ સાથે અથડાઇ કરીવાર પાછું આવતું હતું. સમાપ્ત.

યુનીયન પ્રોંટી ંગ વકર્સ

(ખુક સેલસ', સ્ટેશનર્સ અને જનરલ ડીલર્સ) દરેક અતના અર્ભી, ઉર્દું, ગુજરાતી, અંગ્રેજી, હોંદી બાયામાં બધા વિરાયના પ્રસ્તકા-કોતાણા-કુરાને શરીફા હમેશાં માટા જથ્થામાં આવે છે. યુનાની-ગૈદકાય-સ્વદેશી દવાઓ-અત્તરા હંમેશા મળશે.

ધી ઈઝી ઈંગ્લીશ-ગુજરાતી લેટર રાઈટર (પત્ર જ્લેવારત પુરંતક) હ/દ '''''' '' દીચર (ધર બેઠા અંગ્રેજી શીખવાનું '' હ/દ્ " લીટલ પાઉટ ગુજરાતી હુ અંગ્રેજી ડીક્ષનરી ૮૦૫ પાના ઉ×૪ ક/ક " પીશુપીલ " ઇગ્લીશ હ ગુજરાતી ડીક્ષનરી ૮૦૪ પાના પ×3} ૯/-"માય " " હુ " ડીક્ષનરી ૮૧૬ પાના પ×૪ ૯/-" " ઓન ગુજરાતી હુ અંગ્રેજી "૧૧૫૨ પાના પ×૪ શી. ૧૦–૬ ધી સ્કુઉન્ટ લીટલ ગુજરાતી કુ અ'મેજ ડીક્ષનરી '' ૩૩૫ છ×પ રી. १०-६.

ધી રહેર્ડેન્ટ લીટલ કચ્લીશ હુ ગુજરાતી ડીક્ષનરી ૪૩૩

પાના હ×પ રા.િ ૧૦⊸૬. ધી ક્ષેત્ર-સે ઇંગ્લીશ હું ગુજરાતી ડીક્ષત્રરી હું પાના ૧૦×૭ ૨૫/-શાળા પૈયાગી ગુજરાતી શબ્દકાય ૮૧૩ પાના ૧૦×૭ શી. ૨૫ .. અસલ ગુજરાતી બાળ પાેથી ૯ પેની નંગ શી ૭-૦ ડાઇન. દેશી હીસાખ ૯ પેની નેપ શી. ૭-૦ ઢઝન. નવ શુત્ર " બાળ પાેથી શા. ૧-૦, પહેલી 1/4 બીજી 1/e ત્રીજી શી. ર-૦, ચાથી શી. ર-૩. વિદ્યાપાઢ સજરાતી પહેલી શી. ૧~૬ બીજી શી. ૧~૯ ત્રીજી શી. વ-૦ ચાથી શા. ર-૩ પાંચમા શા. ર-૩ છઠી શા. ર-૯

એ સીવાય બીજ અનેક જાતના વાંચનના પુસ્તકા-દીવાળી અંકા, દ્રીવાળી કારે-ધાર્મીક પુસ્તકા વીગેરે સ્ટાકમાં રહે છે માટે આપને એક્લી વસ્તુઓની લીસ્ટ માક્લશા તા હાલના ભાવ લખી જણાવીશું.

એક વખત પધારી અથવા એક્સર આપી ખાત્રી કરેા. વી. પી. (C.O.D.) થી મ'ગાવનારને શી. ૧.વધુ ભરવી પડશે.

અમા દરેક જાતના કઠાળની દાળા તેમજ તેના આટા જાતી દેખરેખ નીચે બનાવીએ છીએ તેમજ એક્ષપાર્ટ કરીએ છીએ. જેવા કે મગદાળ. અડદદાળ છડી. અડદદાળ છડીના આટા, તુવેરદાળ ત્યા ચણાદાળ ચાેકખા કાયથ્તવીલાલ. ચણાના આટા ગાકખા કાંકરી વગરના, વાલદાળ, વાલ, મદ, મસુરદાળ, ળાજરી સાદ કરેલ ત્યા છકેલી, ચાળાદાળ, રાજગરા, વગેરે ભાવ ત્યા સેમ્પલા માટે લખા.

AFRICAN DALL & FLOUR MILL.

Tel Address: "DALLMILL" P. O. Box 888, MOMBASA. Kenva Colony.

PHONE 33-2651 MASTER BROS.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર પ્રવસ

હાલસેલ મરઘાન્ડસ એન્ડ ડાયરેક્ડ ઇમ્પાર્ટસ

રૈશમાં તેમજ સુતશક કાપડ, વ્રલન રચ્સ. ખ્લાન્કેટસ—એબો ભાગકા માટે ભાત ભાતના માલ. તેમજ ક્રેપડીઇન જ્યારેન્ટર સાડીએ વોગેરે માટે હમારે લાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામધ્ય છે 33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસભગ.

કાેન : ૩૩–૨૬૫૧

Cable & Tel. Add .: "HARGYAR".

Phone 29388

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250. 155|7 Warwick Avenue DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street;

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAN.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General , Commission Agents

10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.

Special attention is paid to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

PROPERTY

If you are interested in selling or buying Property in any part of Johannesburg or Transvaal please contact:

K. J. TAVARIA

7 Kort Street, JOHANNESBURG.

Phone: 339859 or 228727.

પ્રાપરી

જોહાનીસખર્ગ અથવા દ્રાંસવાલના ના કાંઘ પણ ભાગમાં પ્રાપર્દી વેચવી યા ખરીદવી હોય તા મળા:

ુકે. જે. તવાડીઆ, ૭ કાેર્ડ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ. કાેન : ૩૩૯૮૧૯ અને ૨૨૮૭ર૭.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

એડરૂમ સુડ, હાઈનીંગરૂમ સુડ, વોહ રોખ, હરેસીંગ ચેસ્ડ, સાઈડ એાર્ડ ઓફીસ ડેસ્ડ, સુક કેસ, ટેખલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીતી શકરોા. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકરોા નહિ.

-- બાકસ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર--

એ હમારી દેખરેખ નીચે તર્કવાર થાય છે. તેના રહાક હંમેશા તર્ક-યાર રહે છે માત્ર રાક્કા ભાવાના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવા અને વેપાર આગલ વધારા

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG. PHONE 33-4691. BOX 2526.

ધીરૂબાઈ પી. નાયક

વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

છ'દગી, આગ, ચારી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરે પ ના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેકસ, પરસનલ ટેક્સ, રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ અને ઈમીશ્રેશનને લગતી બાબતામાં અમારી સલાહ લાે

Phone: 33-9033. 29e Commissioner Street,

JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમકા ફરૂટ

ડરબનનું અષ્દુ ૧/૬ રતલ; માટી ક્લીનું લસણુ શી ૧ રતલ; ગાળ ભાસ ક્ર્યુટ ૧૦/૬ ડઝન; લાંબી અને રકવેર બાસક્રેટિંગ ૧૬/૦ ડઝન; કપુરી તથા સેવલી પાન શી ૬ રતલ; પારટેજ અલગ.....બનાના, કાચા બનાના, પાપા, પાઇનાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રાજના બજાર ભાવથી મળશે. દેશી શાકભાજીમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સીંગ, વેગલ, શેક્ટાની શીંગ, દુધી અને લીલાં મરચાં મળશે શી. ૭–૬ થી શી. ૧૦નું પારસલ બનાવી પારટથી માકલીએ છીએ. સુરસ્, આંબા હળદ તથા લીલી હળદની માસમ ચાલુ થઇ છે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251: DURBAN.

Always Better. Better Always.

Are Kapitan's Tempting

Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL.

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey' and Victoria Streets,

DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS."

Jel. Add: "Charotar" Jelephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD

ESTABLISHED 1923*

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

Direct Importers.

47, Commissioner Street, JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?
Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL" your friend for Life— The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:-

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760. JOHANNESBURG. Phones:- Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીસાઈ સોણાસાઈ કારીપારવાળા.

દરેક જાતના મોઠાઈએ, ચાષ્ટ્રખા ધાના તેમજ સાંઘા મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અસાર્' વખભાગોલું સુરતી લુસું સેવ, મસરા, ગાંઠીઆ, બછઆ, પાતરા વિગેરે દરરાજ તાજ બનાવીએ છીએ. પાર્તી વીગેરે સાટે સાદા પ્રસાભુમાં ગોઠાઈ એાર્ડર પ્રસાણે હ્રંક

વખતમાં બનાવી આપીશું. PHONE 33-6575. P. O. BO

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

Bankers: BARCLAYS BANK (D. C. & O.)

"Partners: "
"C. C. PATEL
L. B. PATEL
"S. K. PATEL

PATEL SO SO SO ON PARTY

Branches: P.O. Box 83, BROKEN HILL P.O. Box 89, LUANSHYA Telegrams and Cables: "CLOTHING" P.O. BOX 93,

NDOLA, N. RHODESIA

WHOLESALE MERCHANTS AND CLOTHING MANUFACTURERS

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in the following:

Silks, Drapery, Toilets, Perfumes, Curios, Fashion Goods and Jewellery, Wide Range of Indian, Persian and Chinese Carpets.

Stockists of well-known branded Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE
Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya, ' Northern Rhodesia.

BOOKS FOR SALE Shri Aurobindo's Religious Books

> INDIAN OPINION-P/Bag, Phoenix, Natal.

Proprietors: D. K. Patel V. D. Patel, 11. J Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514. Livingstone, lameson Road, NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co., (Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301. Johannesburg, P.O. Box 3480. P.O. Box 824. Capetown,

OPERIOR

Wholesale Clothing Manufacturers MANUFACTURERS MENS' TROUSERS, SPORTS COATS AND SUITS.

P.O. Box 541 - BULAWAYO P.O. Box 150 - KITWE, N.R.: P.O. Box 7482 - JOHANNESBURG. P.O Box 541 - CAPE TOWN. P.O. Box 4 - PORT ELIZABETH. P.O. Box 739 - EAST LONDON.

Trade Enquiries to-

Convoy Garments Manufactured by:

Maxwell Clothing

Ltd. Co.

P.O. Box. 541. Phone 3786.

BULAWAYO.

Tel. Add. "CONVOY.

Phones '29121/3 (Switchboard) 24179 (Manager)

Cables & Tel. Add: "PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927

Premier Produce

Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kuffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

> All enquiries for Export and Import to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE" 364 Pine Street, Durban.

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5 Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site P.O. Box 200, Fordsburg, Phone 34-1013,
P.O. Crown Road, Rangeview Coal Sites—54-2205 P.O. Box 392, Benonl.

DENTONA

SHORTS AND SLACKS rm 434646464 mm

TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA DENTON TRADING CO. JOHANNESBURG

N. RHODESIA

FEIGENBAUM BROS.

P.O. Box 354

P.O. Box 3561

PO. Bax 157

BRITISH EAST AFRICA VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD. Trust Mansions

NAIROBE

CONGO BELGE H. J. HYMANS EUSABETHVILLE

MASHONALAND AND P.E.A. W. F. NEUMAN .

Phones 2-1219/2-4924 SALISBURY .. P.O. Rev 1492

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.

P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Phone_34-4381

Phone 2758

Phone 4010

Phone 313